ಎಫ್. ಎಂ. ಸೂಫಿ

F.M. Soophie

ಕರ್ನಾಟಕ ಲಲಿತಕಲಾ ಅಕಾಡೆಮಿ

ನೃಪತುಂಗ ರಸ್ತೆ, ಬೆಂಗಳೂರು - 560 001

Karnataka Lalithakala Academy

Nrupathunga Road, Bangalore - 560 001

ಪಿ.ಆರ್. ತಿಪ್ಪೇಸ್ವಾಮಿ

ಕರ್ನಾಟಕದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಜಗತ್ತಿನ ಚಿರಪರಿಚಿತರು. ಕಲೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಜಾನಪದ ಹಾಗೂ ಸಮಾಜಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ತನ್ನದೇ ಆದ ವಿಶಿಷ್ಟ ಛಾಪು ಮೂಡಿಸಿರುವ ಪಿ.ಆರ್. ತಿಪ್ಪೇಸ್ವಾಮಿಯವರದು 'ಲೋಕಪ್ರಿಯ' ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ.

ಆರು ದಶಕಗಳ ದಣಿವರಿಯದ, ಸೋಲರಿಯದ, ಕುಂದದ ಉತ್ಸಾಹದ ಅವಿರತ ದುಡಿಮೆಯಿಂದ ಕಲಾಕ್ಷೇತ್ರ, ಚಿತ್ರಶಿಲ್ಪ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಚಿತ್ರಕಲಾ ಪರಿಷತ್ತು ಮತ್ತು ಚಿತ್ರಕಲಾ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ, ಕಲಾವಿದರನ್ನು ಸಂಘಟಿಸಿ, ನೂರಾರು ಕಲಾವಿದರನ್ನು ಶಿಲ್ಪಿಗಳನ್ನು ಲೋಕಕ್ಕೆ ಪರಿಚಯಿಸಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಚಿತ್ರಕಲೆ ಹಾಗೂ ಶಿಲ್ಪಕಲೆಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಮಹದುಪಕಾರವೆಸಗಿದ್ದಾರೆ.

ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಪದವೀಧರರಾದ ಶ್ರೀಯುತರು ಚಿತ್ರಕಲೆಯನ್ನು ಕುರಿತ ಹತ್ತಾರು ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ನೂರಾರು ಲೇಖನಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಲ್ಲದೆ, ತಾವು ಲಲಿತ ಕಲಾ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದ 3 ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 50 ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿ ಕನ್ನಡ ಸಾರಸ್ವತ ಲೋಕವನ್ನು ಸಂಪದ್ಭರಿತವನ್ನಾಗಿಸಿದ ಕೀರ್ತಿಗೆ ಭಾಜನರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಪೂರ್ವ ಏಷ್ಯ ಖಂಡದಲ್ಲೇ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ವಸ್ತು ಸಂಗ್ರಹಾಲಯವೆಂದು ವಿದೇಶಿ ಜಾನಪದ ತಜ್ಞರ ಮೆಚ್ಚುಗೆಗೆ ಪಾತ್ರವಾದ ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಕುವೆಂಪು ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಜಾನಪದ ವಸ್ತು ಸಂಗ್ರಹಾಲಯ ಹಾಗೂ ಧರ್ಮಸ್ಥಳದ 'ಮಂಜೂಷ' ವಸ್ತು ಸಂಗ್ರಹಾಲಯದ ರೂವಾರಿ.

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ ಹಾಗೂ ಜನತೆ ಅವರ ನಿಸ್ವಾರ್ಥ ಸೇವೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ 1977ರಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ ಪ್ರಶಸ್ತಿ 1980ರಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಲಲಿತಕಲಾ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗೆ ಪಾತ್ರರಾಗಿರುವುದಲ್ಲದೆ ನಾಡಿನ ಉದ್ದಗಲಕ್ಕೂ ಹತ್ತಾರು ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಹಲವಾರು ಮಠಮಾನ್ಯಗಳು ಅವರ ಸೇವೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಗೌರವಿಸಿವೆ. ತಿಪ್ಪೇಸ್ವಾಮಿಯವರ ಕೀರ್ತಿಯ ಕಿರೀಟಕ್ಕೆ ಈಗ 1997ರ 'ವರ್ಣಶಿಲ್ಪಿ ವೆಂಕಟಪ್ಪ ಪ್ರಶಸ್ತಿ'ಯ ಮತ್ತೊಂದು ಗರಿ ಸೇರ್ಪಡೆಯಾಗಿರುವುದು ಒಂದು ಹೆಮ್ಮೆಯ ಸಂಗತಿ.

E.M. Soophie

ಎಫ್. ಎಂ. ಸೂಫಿ

F.M. Soophie

ಪಿ.ಆರ್. ತಿಪ್ಪೇಸ್ವಾಮಿ

ಕರ್ನಾಟಕ ಲಲಿತಕಲಾ ಅಕಾಡೆಮಿ
ನೃಪತುಂಗ ರಸ್ತೆ, ಬೆಂಗಳೂರು - 560 001

Karnataka Lalithakala Academy
Nrupathunga Road, Bangalore - 560 001

F.M. SOOPHIE : A Biography by P.R. Thippeswamy
Published by H. Shankarappa Registrar, Karnataka Lalithakala Academy, Nrupatunga Road, Bangalore - 560 001 Pages : VIII + 64

First Impression : 1998
Copies : 1000
Price : Rs. 25/-

ಪ್ರಕಾಶಕರು
ಎಚ್. ಶಂಕರಪ್ಪ
ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್

***Translated by* ; Dr. H.A.PARSHWANATH**

Printed by :
Sindhu Graphics
Wilson Garden, Bangalore - 27

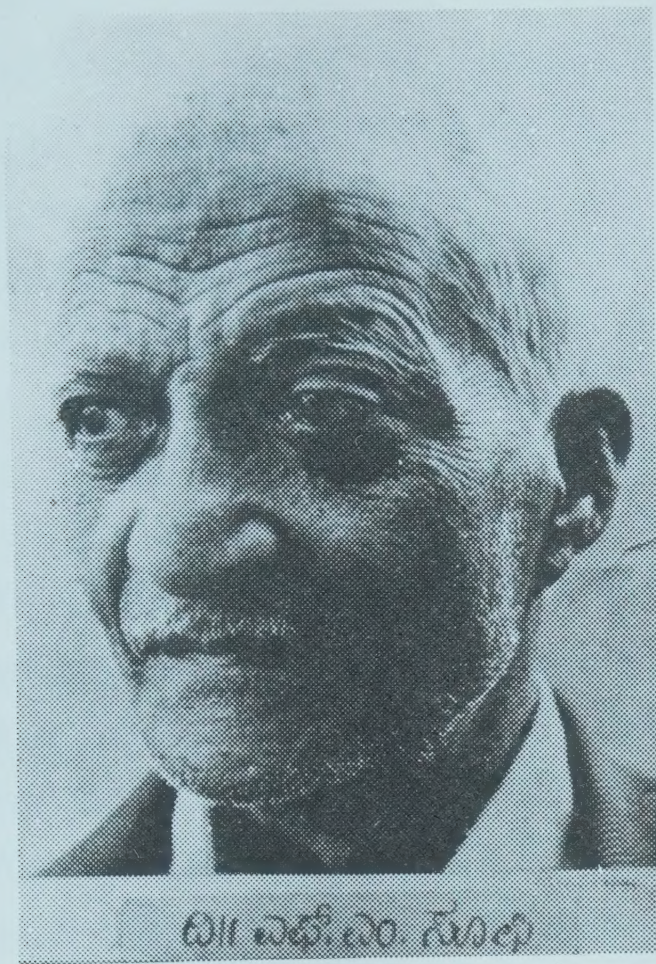
ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ನುಡಿ

ನಮ್ಮ ಲಲಿತಕಲಾ ಅಕಾಡೆಮಿಯು ಕಳೆದ 30 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅನೇಕ ಪ್ರಕಟಣೆಗಳ ಮೂಲಕ ಕರ್ನಾಟಕದ ಕಲಾಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಕಲಾವಿದರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಹೃದಯವಂತರಿಗೆ ಪರಿಚಯ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದು, "ಕಲಾವಿದರ ಮಾಲೆ" ಮೂಲಕ ಅನೇಕ ಹಿರಿಯ ಕಲಾವಿದರ ವ್ಯಕ್ತಿ ಪರಿಚಯ, ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಕಲಾಕೃತಿಗಳು ಭಾರತದ ಅನೇಕ ಅಕಾಡೆಮಿಗಳ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕೇಂದ್ರಗಳ, ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳ ಕಲಾ ಕೇಂದ್ರಗಳ ಸಂಗ್ರಹದಲ್ಲಿದ್ದು, ಸಂಶೋಧಕರಿಗೆ ಪ್ರೇರಣೆಯಾಗಿವೆ. ಅವುಗಳ ಬೇಡಿಕೆ ಸಹ ದಿನೇ ದಿನೇ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದ್ದು ಬಹಳಷ್ಟು ರೀತಿಯ ಪ್ರಸಂಶನೀಯದಾಯಕ ವಾತಾವರಣ ಮೂಡಿಸಿವೆ.

ನಾಡಿನ ಕಲಾಪರಂಪರೆಗೆ ಮೈಸೂರಿನ ಕಲಾವಿದರಾದ ದಿವಂಗತ ಎಫ್.ಎಂ. ಸೂಫಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ಬದುಕನ್ನೇ ಕಲೆಗಾಗಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದವರು. ಈಗ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗುತ್ತಿರುವ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಶ್ರೀ ಪಿ.ಆರ್. ತಿಪ್ಪೇಸ್ವಾಮಿಯವರು ದಿವಂಗತ ಎಫ್.ಎಂ. ಸೂಫಿಯವರನ್ನು ಅರಿತಿರುವ ಬರಹಗಾರರು. ಕಲೆ-ಕಲಾವಿದರ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿತವರಾಗಿದ್ದು, ಅವರ ಬದುಕನ್ನು, ಕಲಾಸಂಪತ್ತನ್ನು ಕುರಿತಂತೆ ಅವರ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಅರಿಯಲು ಪ್ರಬುದ್ಧವಾದ ಪರಿಚಯ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ.

ಕಲಾವಿದರು, ಕಲಾರಸಿಕರು ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯಾಭಿಮಾನಿಗಳು ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಕಾರ್ಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು, ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ಆಶಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಪ್ರೊ. ಅಂದಾನಿ ವಿ.ಜಿ.
ಅಧ್ಯಕ್ಷರು

ಮಹಮ್ಮದ್ ಸೂಫಿ

ಜನಾಬ್ ಫಕೀರ್ ಮಹಮದ್ ಸೂಫಿ ಅವರು ಮೃಗ ಪಕ್ಷಿಗಳ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಹಸ್ತರೆನಿಸಿದ್ದ ಚಿತ್ರಕಾರರಾಗಿದ್ದರು. ಎಫ್.ಎಂ. ಸೂಫಿ ಎಂದೇ ಕಲಾಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದರು. 'ಶಿವ ಕೊಡಬೇಕು ನಾವು ಅನುಭವಿಸಬೇಕು' ಎನ್ನುವ ರೀತಿ ಬದುಕುತ್ತಿದ್ದ ಅವರು ಪ್ರಾತಃಕಾಲದಿಂದ ಸಂಜೆಯವರೆಗೆ ಪ್ರಕೃತಿ ದೇವಿಯ ಪ್ರಫುಲ್ಲ ದೃಶ್ಯಗಳನ್ನು, ಸ್ವಯಂ ಕಲ್ಪಿತ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು, ತಾವು ಅಭ್ಯಸಿಸಿದ ವನ್ಯಜೀವಿಗಳನ್ನು ಬಹು ಸುಂದರವಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಮೈಸೂರಿನ ಮೃಗಾಲಯವನ್ನು ಮನೆಯಂತೆ ಭಾವಿಸಿ ಅಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯ ಮೃಗ ಪ್ರಾಣಿ ಪಕ್ಷಿಗಳನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸುವ ಹವ್ಯಾಸ ಇವರದಾಗಿತ್ತು. ಕೆಲವಾರು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಕಲಾವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಂತೆ ಅಭ್ಯಾಸ ನಡೆಸಿದರು. ಇದು ಅವರ ಕಲೆಗೆ ಮೆರುಗು ಕೊಟ್ಟಿತು.

ಚಿತ್ರ ಕಲೆಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಮೊದಲು ಆಸಕ್ತಿ ಮೂಡಿದುದು ಅವರ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳಿಂದ. ಅವರೇ ಸೂಫಿ ಅವರ ಪ್ರಥಮ ಕಲಾಗುರುಗಳು. ತಂದೆ ಫಜಲ್ ಅಲಿ. ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅರ್ಜಿ ಬರೆದು ಕೊಡುವ ಕಾಯಕ. ತಾಯಿ ಅಯತಬಿ ಕಲೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅಪಾರ ಪ್ರೀತಿ ಆಸಕ್ತಿ. ಸೂಫಿ ತಮ್ಮ ಎಳೆಯ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಅಭಿರುಚಿ ತೋರಲು ಅವರ ಮಾತಾಪಿತೃಗಳೇ ಕಾರಣರಾದರು. ಮುಂದೆ ಕಾಬುಲಿಗೆ ತೆರಳಿ ಅಲ್ಲಿ ಕಲಾಶಾಲೆ ತೆರೆದ ಮೈಸೂರು ಅರಮನೆಯ ಕಲಾವಿದ ದಿ. ಜನಾಬ್ ಎಂ.ಎ. ಅಜೀಜರ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವೂ ಕಾರಣವಾಯಿತು.

ಸೂಫಿ ಅವರು ಜನಿಸಿದ್ದು ೧೯೧೬ರಲ್ಲಿ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಕಲಾಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಧ್ರುವತಾರೆಯಂತೆ ಮೆರೆದ ಇವರ ಚಿತ್ರಣದ ಪಕ್ಷಿನೋಟ ಕುತೂಹಲಕಾರಿಯಾದುದು. ಯುವ ಪೀಳಿಗೆಗೆ ಆದರ್ಶ ಪ್ರಾಯವಾದುದು.

ಇವರು ೧೯೨೯ರಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರಿನ ಚಾಮರಾಜೇಂದ್ರ ಕಲಾಶಾಲೆಗೆ ಸೇರಿ ಚಿತ್ರ ಕಲಾಭ್ಯಾಸ ನಡೆಸಿದರು. ಭಾವಚಿತ್ರ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದ ದಿ.ಕೆ. ಕೇಶವಯ್ಯ, ನಿಸರ್ಗ ಚಿತ್ರ ಕಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಹಸ್ತರೆನಿಸಿದ್ದ ದಿ. ಎಸ್.ಜಿ. ಟಂಕಸಾಲೇ, ಇನ್ನೋರ್ವ ಖ್ಯಾತ ಕಲಾವಿದ ದಿ. ವೇಣುಗೋಪಾಲ ನಾಯ್ಡು - ಈ ಮೂರು ಜನ ಇವರ ಕಲಾಗುರುಗಳಾಗಿದ್ದರು. ತಮ್ಮ ಕಲಾಗುರುಗಳಿಗೆ ಅಚ್ಚುಮೆಚ್ಚಿನ ಶಿಷ್ಯರಾಗಿದ್ದರು. ಇವರು ರೂಪ ಚಿತ್ರ, ನಿಸರ್ಗ ಚಿತ್ರ, ಸಂಯೋಜನ ಚಿತ್ರ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ರೇಖಾ ಚಿತ್ರದಲ್ಲೂ ಕೈಕುದುರಿಸಿಕೊಂಡು ಎಲ್ಲರಿಂದಲೂ ಸೈ ಎನ್ನಿಸಿಕೊಂಡರು. ಉತ್ತಮ ದರ್ಜೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತೀರ್ಣರಾಗಿ ಕಲಾಶಾಲೆಯಿಂದ ಹೊರ ಬಂದರು.

ಆಗ ಸೂಫಿ ಅವರ ಜೊತೆ ಕಲಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದ ಪ್ರಮುಖ ಮಿತ್ರರೆಂದರೆ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪ್ರಕೃತಿ ಚಿತ್ರಕಾರರಾಗಿದ್ದ ದಿ. ಎನ್. ಹನುಮಯ್ಯ, ಭಾವಚಿತ್ರ ಕಲಾ ನಿಪುಣ ಬಿ.ಎಚ್. ರಾಮಚಂದ್ರ, ದಿ. ಅಬ್ದುಲ್ ಅಜೀಜ್ (ದಿ. ಎಂ.ಎ. ಅಜೀಜರ ಪುತ್ರ). ಇನ್ ಲೇ ಚಿತ್ರ ಕಲೆಯಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಖ್ಯಾತಿ ಪಡೆದ ದಿ. ಮೀರ್ ಶೌಕತಾಲಿ, ದಿ. ಎಂ.ಎ. ಕೃಷ್ಣಸ್ವಾಮಿ, ಕಾಫಿ ಬೋರ್ಡಿನ ಕಲಾವಿದರಾಗಿದ್ದ ದಿ. ನಾರಾಯಣ್, ಕೇಶವ ಮೂರ್ತಿ ಮೊದಲಾದವರು ನೆನಪಿಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆ.

ಕಲಾಶಾಲೆಯಿಂದ ಹೊರಬಂದ ಇವರು ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಯಾವುದೇ ಉದ್ಯೋಗಕ್ಕೂ ಸೇರದೆ ಹೋದರು. ಉನ್ನತ ಕಲಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವ ಆಸೆ ಇದ್ದಿತು. ಮನೆಯ ಕಡೆಯ ತೊಂದರೆಯೂ ಜೊತೆಗೂಡಿ ದಿಕ್ಕು ತೋಚದಂತಾಯಿತು. ಮೈಸೂರಿನ ಮೃಗಾಲಯವನ್ನು ಹೊಕ್ಕರು. ಅಲ್ಲಿ ಇವರಿಗೆ ಶಾಂತಿ ದೊರೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಾಣಿಯನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಅಭ್ಯಸಿಸಿದರು. ಪ್ರಾಣಿ ಪಕ್ಷಿಗಳ ಹಾವಭಾವ ಭಿನ್ನಾಣ ರೀತಿ ನೀತಿಗಳನ್ನು ಕರಗತ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವರು ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಹಗಲಿರುಳು ಶ್ರಮಿಸಿದರು.

ನಂತರ ಅವರಿಗೆ ಉನ್ನತ ಕಲಾಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಬೊಂಬಾಯಿಗೆ ಹೋಗಿಬರಬೇಕೆಂಬ ಬಯಕೆ ಮತ್ತೆ ಮರುಕಳಿಸಿತು. ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳು ವೃದ್ಧರು, ದುಡಿಯುವ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದವರು. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಜೀವನ ನೌಕೆ ಸಾಗದಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ. ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದ ಅವರಿಗೆ ದಿಕ್ಕು ತೋಚದಂತಾಯಿತು. ಅದೃಷ್ಟಕ್ಕೆ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದ ವತಿಯಿಂದ ಸೂಫಿ

ಅವರಿಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ವೇತನ ದೊರಕಿತು. ಬೊಂಬಾಯಿ ಸರ್. ಜೆ. ಜೆ. ಸ್ಕೂಲ್ ಆಫ್ ಆರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಚಿತ್ರ ಕಲಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಲು ಪ್ರತಿ ಮಾಹೆ ೩೫ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ವೇತನ (ಆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಈ ಮೊತ್ತ ದೊಡ್ಡದು) ನೀಡಲಾಯಿತು. ಆದರೆ ಇಷ್ಟು ಹಣ ಬೊಂಬಾಯಿಯ ದಿನ ನಿತ್ಯದ ವೆಚ್ಚಕ್ಕೆ ಏನೇನೂ ಸಾಲದಾಗಿತ್ತು.

ತಂದೆ ತಾಯಿ ಅವರ ಆಶೀರ್ವಾದ ಪಡೆದರು. ಧೈರ್ಯ ತಾಳಿ ಬೊಂಬಾಯಿ ನಗರ ತಲುಪಿದರು. ಜೆ. ಜೆ. ಕಲಾಶಾಲೆಗೆ ಸೇರಿದರು. ತೊಂದರೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳಿಂದ ಒಂದು ಚಿಕ್ಕಾಸನ್ನೂ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಾರದೆಂದು ಅವರು ನಿರ್ಧರಿಸಿಬಿಟ್ಟರು. ಬಿಡುವಿನ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾದರೂ ದುಡಿದರೆ ಆಯ್ತು ಎಂಬ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ ಅವರದಾಗಿತ್ತು. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಇಂಡಿಯಾ ಪ್ರೆಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಅರೆಕಾಲಿಕ ಕೆಲಸವೂ ದೊರಕಿತು. ರೇಖಾಚಿತ್ರಣದಲ್ಲಿ ನಿಪುಣರಾಗಿದ್ದ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರೆಸ್ಸಿನ ಅಧಿಕಾರಿ ಬಹುಬೇಗ ಆತ್ಮೀಯನಾದ, ನೆರವಾಗಲು ಮುಂದೆ ಬಂದರು, ಸೂಫಿ ಅವರು ಬೊಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಷ್ಟು ದಿನವೂ ಅವರ ಜೇಬು ಖಾಲಿ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ತಾವು ಹೀಗೆ ದುಡಿದು ಸಂಪಾದಿಸಿದ ಹಣದಲ್ಲಿ ಮನೆಗೂ ತಪ್ಪದೆ ಕಳಿಸುವುದನ್ನು ಎಂದೂ ಮರೆತವರಲ್ಲ. ವೃದ್ಧ ಮಾತಾಪಿತೃಗಳು ದೂರದಿಂದಲೇ ಮನದುಂಬಿ ಹರಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ಇವರು ಬೊಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಷ್ಟು ಕಾಲ ಸಜ್ಜನರ ಸಹವಾಸದಲ್ಲಿದ್ದರು. ಅಡ್ಡದಾರಿ ಹಿಡಿದವರಲ್ಲ. ಟೀ ಸೇವನೆ ಬಿಟ್ಟರೆ ಬೇರೆ ಯಾವ ಚಟವೂ ಇವರಿಗಿರಲಿಲ್ಲ. ತಾವಾಯಿತು ತಮ್ಮ ಕಲಾವ್ಯಾಸಂಗವಾಯಿತು. ದುಷ್ಟರ ಸಂಗ ಇವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಹು ದೂರವಾಗಿತ್ತು. ಸತತ ಚಿತ್ರಕಲಾಭ್ಯಾಸ ಒಂದೇ ಇವರ ಹವ್ಯಾಸವಾಯಿತು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಕಲಾ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ಬಹುಮಾನ ಪಡೆಯುವಂತಾಯಿತು.

ಇವರ ಕಲಾನೈಪುಣ್ಯತೆ ಕಲಾಶಾಲೆಯ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಆಗಿದ್ದ ಜೆ. ಡಿ. ಜರಾಲ್ಡಿನ್‌ರು ಹಾಗೂ ಕಲಾಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿದ್ದ ಪ್ರೊ. ಭೋನ್ಸ್ಲೆಯವರ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಬೀಳುವಂತಾಯಿತು. ಮುಂದೆ ಜೆ. ಜೆ. ಕಲಾಶಾಲೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ವೇತನವನ್ನು ಇವರು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತಾಯಿತು. ಹೀಗೆ ಕನ್ನಡಿಗ ಕಲಾವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಸೂಫಿ ಕಲಾಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರ ಗೌರವಕ್ಕೂ ಪ್ರೀತಿಗೂ ಪಾತ್ರರಾದರು.

ಸೂಫಿ ಅವರ ಜೊತೆ ಕಲಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಅನೇಕ ಮಿತ್ರರಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರಿನ ದಿ. ಮೀರ್ ಶೌಕತ್ತಾಲಿ ಒಬ್ಬರು. ಇವರು ಮೈಸೂರಿನ ಮಂಡಿ ಮೊಹಲ್ಲಾದಿಂದ ಬಂದವರು. ಮುಂದೆ ಇನ್‌ಲೇ ಕಲೆಯಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳಿಸಿದ ಖ್ಯಾತಿ ಕಲಾವಿದರಾಗಿದ್ದರು. ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಮಿತ್ರ ದಿ. ಮುಕ್ರಿ ಸೂಫಿ ಅವರ ಆತ್ಮೀಯ. ಈತ ಮುಂದೆ ಹಿಂದಿ ಚಲನ ಚಿತ್ರರಂಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕಮೆಡಿಯನ್ ಪಾತ್ರಧಾರಿಯಾಗಿ ಹೆಸರು ಮಾಡಿದರು. ಇವರಿಬ್ಬರು ಮಿತ್ರರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಸೂಫಿ ತಾವು ಬೊಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಮಧುರ ದಿನಗಳನ್ನು ಆಗಾಗ ನನ್ನೊಂದಿಗೆ ಸ್ಮರಿಸುತ್ತ, ''ಮಿಂಚಿ ಮಾಯುವಾದ ಎರಡು ನಕ್ಷತ್ರಗಳು'' ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು.

ಬೊಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಅವರು ತಮ್ಮ ಬಿಡುವಿನ ವೇಳೆಯನ್ನು ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ಕಳೆಯದೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕಲಾವಿದ ಸರ್ದಾರ್ ಸಿಂಗರ ಸ್ಟುಡಿಯೋವಿಗೆ ಆಗಾಗ ಭೇಟಿ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಲಾತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಗಳಿಸಿಕೊಂಡರು.

ಸಂಜೆಯವೇಳೆ ಸಮುದ್ರದ ತೀರದಲ್ಲೋ, ಮಸೀದಿಯ ಮೂಲೆಯಲ್ಲೋ ಕುಳಿತು ಶಾಂತಚಿತ್ತರಾಗಿ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಕಲ್ಪನಾ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ತಲ್ಲೀನರಾಗುತ್ತಿದ್ದರು.

೧೯೩೩ರಲ್ಲಿ ಜೆ.ಜೆ. ಕಲಾಶಾಲೆಯ ವತಿಯಿಂದ ಅಜಂತ ಎಲ್ಲೋರ ಕಲಾಕೇಂದ್ರಗಳಿಗೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಮಿತ್ರರ ಜೊತೆ ಕಲಾಯಾತ್ರೆ ಮಾಡಿ ಬಂದರು. ಅಲ್ಲಿಯ ಗುಹೆಗಳಲ್ಲಿನ ಭಿತ್ತಿ ಚಿತ್ರಗಳು, ಶಿಲ್ಪಕೃತಿಗಳು, ಯಾವುದೇ ವಿದೇಶಿಯರ ಕಲೆಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಅಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರಿತರು. ಒಂದು ಕ್ಷಣವನ್ನು ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ಕಳೆಯದೆ, ಅನೇಕ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದರು. ಅವು ಬೊಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶನಗೊಂಡವು. ಬಹುಜನ ಕಲಾಭಿಮಾನಿಗಳ ಮೆಚ್ಚಿಗೆ ಗಳಿಸಿದುವು, ಕೀರ್ತಿ ತಂದುಕೊಟ್ಟವು. ಎಲ್ಲ ಚಿತ್ರಗಳೂ ವಿಕ್ರಯವಾಗಿ ಕೈ ತುಂಬಾ ಹಣ ಬಂದಿತಲ್ಲದೆ ಅಪರಿಮಿತವಾದ ಸಂತೋಷವನ್ನು ತಂದುಕೊಟ್ಟವು.

ಇವರಿಗೆ ಬೊಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಬಹು ಪ್ರಿಯವಾದ ಸ್ಥಳ ಅಂದರೆ 'ಜುಮ್ಮಾ ಮಸೀದಿ'. ಅಲ್ಲಿಗೆ ದಿನನಿತ್ಯ ತಪ್ಪದೆ ಭೇಟಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ಸುಂದರ ಪವಿತ್ರ ಮಸೀದಿಯನ್ನು ಸೊಗಸಾಗಿ ಒಮ್ಮೆ ರೇಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಜಲವರ್ಣದಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರ ಬಿಡಿಸಿದರು. ಅಲ್ಲಿಯ ಅನೇಕರು ಇವರಿಗೆ

ಪರಿಚಯವಾದರಲ್ಲದೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಆಡಳಿತಾಧಿಕಾರಿ ಆ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಮನಸಾರೆ ಮೆಚ್ಚಿಕೊಂಡ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಆತನಿಗೇ ಕಾಣಿಕೆಯಾಗಿ ಕೊಟ್ಟುಬಿಟ್ಟರು. ''ಗೊಂದಲ ಹಾಗೂ ಗಡಿಬಿಡಿ ಜೀವನದ ಬೊಂಬಾಯಿ ಮಹಾನಗರದಲ್ಲಿ 'ಜುಮ್ಮಾ ಮಸೀದಿ'ಯ ಪರಿಸರ ನನಗೆ ಶಾಂತಿ ನೀಡುತ್ತಿತ್ತು'' ಎಂದು ಸೂಫಿ ಅವರು ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು.

ಸೂಫಿ ಅವರು ಬೊಂಬಾಯಿಯ ಜೆ. ಜೆ. ಕಲಾಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಅವಿಶ್ರಾಂತವಾಗಿ ಚಿತ್ರಕಲೆಯನ್ನು ಅಭ್ಯಸಿಸಿ ಜೆ. ಡಿ. ಆರ್ಟ್ ಡಿಪ್ಲೋಮಾ ಪಡೆದು ಮೈಸೂರಿಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿದರು. ನಂತರ ತಾವು ಹಿಂದೆ ಚಿತ್ರಕಲೆಯನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದ ಚಾಮರಾಜೇಂದ್ರ ಕಲಾಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಕಲಾಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿ ೧೯೪೨ರಲ್ಲಿ ನೇಮಕಗೊಂಡರು. ತಮ್ಮ ಶಿಷ್ಯರಿಗೆ ಪ್ರೀತಿ ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ನಿಸರ್ಗ ಚಿತ್ರ, ರೂಪಚಿತ್ರ, ಸಂಯೋಜನಚಿತ್ರ ರಚಿಸಲು ಸುಲಭೋಪಾಯ ವಾಯಿತು. ಅವರ ಬೋಧನ ಕ್ರಮ, ನಿಷ್ಠೆ, ಶಿಸ್ತು, ಔದಾರ್ಯಗಳು ಶಿಷ್ಯರಿಗೆ ಅಚ್ಚುಮೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಂಡವು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮೈಸೂರಿನ ಮೃಗಾಲಯದಲ್ಲಿ ಹುಲಿ, ಸಿಂಹ, ಚಿರತೆ, ಕರಡಿ, ಒಂಟೆ, ಜಿಂಕೆ, ಆನೆ, ನವಿಲು, ಹಾವು, ಕೋತಿ ವಿವಿಧ ಪಕ್ಷಿಗಳೇ ಮೊದಲಾದ ವನ್ಯ ಜೀವಿಗಳ ಚಿತ್ರ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಆಸಕ್ತಿ ಇದ್ದುದರಿಂದ ತಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೂ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಶ್ರದ್ಧೆವಹಿಸುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಂಡರು. ಮೈಸೂರಿನ ಮಂಡಿ ಮೊಹಲ್ಲಾದ ಹುಡುಗ (ಇನ್‌ಲೆ) ಚಿತ್ರ ಕುಶಲ ಕರ್ಮಿಗಳಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ದೊರಕುವಂತಾಯಿತು.

ಚಾಮರಾಜೇಂದ್ರ ಕಲಾಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಆಗ ದಿ. ಎಸ್. ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಅವರು ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಾಗಿದ್ದರು. ಕಲೆಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡಿದ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆ ಇವರದಾಗಿತ್ತು. ದಿ. ವೈ. ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯರಾಜು, ದಿ.ಎಸ್. ನಂಜುಂಡಸ್ವಾಮಿಗಳು ಚಿತ್ರಕಲಾ ವಿಭಾಗದ ಅಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿದ್ದರು. ದಿ.ಎಂ. ವೀರಪ್ಪನವರೂ ಅನಂತರ ಕಲಾಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿ ಬಂದು ಸೇರಿದರು. ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಬೊಂಬಾಯಿ ಜೆ. ಜೆ. ಕಲಾಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಕಲಾ ವ್ಯಾಸಂಗ ಮಾಡಿ ಬಂದವರೇ ಆಗಿದ್ದರು. ಕಲಾವಿದ ದಿ.ಎನ್.ಜಿ. ಪಾವಂಜಿ ಕಲಾಶಾಲೆಯ ಕಲಾ ವಿಭಾಗದ ಉಪ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಾಗಿಯೂ ಇದ್ದವರು. ಶ್ರೀ ರಾಜಶೇಖರಯ್ಯ, ಶ್ರೀ ಎಂ.ಜಿ. ಶುದ್ಧೋದನರೂ ಅನಂತರ ಚಾಮರಾಜ ಕಲಾ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಕಲಾ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದವರು.

ಡಿ. ಶಿಲ್ಪಿ ಬಸವಯ್ಯ, ದಂತ ಶಿಲ್ಪಿ ಡಿ. ಹೆಚ್.ವೆಂಕಪ್ಪ, ಪಂಚ ಲೋಹದ ಶಿಲ್ಪಿ ಡಿ. ಎನ್.ವಿ. ಚಿನ್ನಾಚಾರ್ಯ, ಡಿ. ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್ಯ, ಡಿ. ಆಶೀರ್ವಾದಂ, ಡಿ. ಲತೀಫ್, ಡಿ. ನಂಜುಂಡಯ್ಯ ಮೊದಲಾದ ಕಲಾದಿಗ್ಗಜಗಳು ಚಾಮರಾಜೇಂದ್ರ ಕಲಾಶಾಲೆಯ ಕೀರ್ತಿ ಬೆಳಗಿಸಿದವರಾಗಿ ಯಾರೂ ಮರೆಯುವಂತಿಲ್ಲ. ಇವರೆಲ್ಲರ ಜೊತೆ ಸೂಫಿ ಮಾಸ್ತರರು ಎಲೆ ಮರೆಯ ಹೂವಿನಂತೆ ಇದ್ದು ತಮ್ಮ ಕಲಾಸೌರಭವನ್ನು ಬೀರುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದರು.

ಸೂಫಿ ಅವರ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವಾರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಚಿತ್ರ ಕಲಾಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಗಣನೀಯ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಿದ್ದರು. ಇದರ ಫಲವಾಗಿ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಅನೇಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲೂ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲೂ ಕಲಾಸೇವೆ ಮಾಡುವಂತಾಯಿತು. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸೂಫಿ ಮಾಸ್ತರರ ಪಾತ್ರವು ಸಣ್ಣದೇನೂ ಅಲ್ಲ.

ಅವರ ಶಿಷ್ಯ ಬಳಗ ಬಹು ದೊಡ್ಡದು. ಅವರಿಗೆ ಕೀರ್ತಿ ತಂದ ಅನೇಕರು ವಿವಿಧ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೆಸರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರೆಂದರೆ ಪುಣಚಿತ್ತಾಯ, ಡಿ. ಜಿ.ಎನ್. ಶೆಣೈ, ಡಿ. ಗೋವಿಂದಪ್ಪ, ಮರಿಸ್ವಾಮಿ, ಕುಪ್ಪಾಚಾರ್, ಎಂ.ವಿ. ಶಿವಣ್ಣ , ಡಿ. ಹೆಚ್.ಎನ್. ಪಾಠಕ್, ಸುಬ್ಬಣ್ಣಚಾರ್, ವೆಂಕಟೇಶ್, ವಿಠಲ ಭಂಡಾರಿ, ಎಂ.ಬಿ. ಬಸವರಾಜು, ಸರೋಜ ಗುರುನಾಥ್, ಲಲಿತ ತಿಪ್ಪೇಸ್ವಾಮಿ, ಫಕರುನ್ನೀಸಾ, ಕಮಲ, ಅಕ್ತರ್ ಬೇಗಂ, ಪುಟ್ಟರಾಜು, ಬಸವರಾಜ, ಬಸವಯ್ಯ, ಸುಂದರರಾಜ್, ಶಂಭು, ಎಂ.ಇ. ಗುರು, ಪಿ.ಆರ್.ಟಿ. ಮತ್ತು ಬಿ.ಜಿ. ಮಹಮ್ಮದರ ಪಕ್ತಿ ಹೀಗೇ ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಿಯೇ ಬೆಳೆದು ಹೋಗುತ್ತದೆ.

ಸೂಫಿ ಅವರು ಚಾಮರಾಜೇಂದ್ರ ಕಲಾಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಲಾಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿದ್ದಾಗ ಅವರಿಗೆ, ಅವರ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿಗಳಿಗೆ, ಅವರ ಶಿಷ್ಯರಿಗೆ ಕಲಾ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ದೊರಕುತ್ತಿತ್ತು. ದಸರಾ ಬಂದಿತೆಂದರೆ ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ಶೃಂಗರಿಸುವ ಕೆಲಸಗಳು ಅವರ ಪಾಲಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದವು.

ದಸರಾ ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನದ ಹಳೆಯ ಕಟ್ಟಡದಲ್ಲಿ (ಈಗ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಸೇರಿದೆ) ಹಿಂದೊಮ್ಮೆ ಕಾಟೇಜ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಎಗ್ಜಿಬಿಷನ್ ಒಂದನ್ನು ಅಂದಿನ ಮಹಾರಾಜರ ಸರಕಾರ ಏರ್ಪಡಿಸಿದ್ದು ಇನ್ನೂ ನೆನಪಿದೆ.

ಆರು ಜನ ಹಿರಿಯ ಕಲಾವಿದರು ತಮ್ಮ ಶಿಷ್ಯರೊಂದಿಗೆ ಕೂಡಿಕೊಂಡು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಅಳತೆಯ (ಸಿನೀಮಾ ಬ್ಯಾನರಿನಂತೆ) ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ತೈಲವರ್ಣದಲ್ಲಿ ಬಿಡಿಸಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಬಳಸಿದ ಬಣ್ಣ ಬಟ್ಟೆ ಉಪಕರಣ ಎಲ್ಲಾ ದೇಶೀಯವು. ವಸ್ತು ಕೂಡ ದೇಶಿಯ. ಇವುಗಳನ್ನು ಬಹಳ ನೈಜವಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಕಲಾವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಾಗಿದ್ದ ನಮಗೆ ಇವುಗಳ ರಚನೆ ಆರಂಭದಿಂದ ಪೂರ್ಣಗೊಳ್ಳುವತನಕ ನೋಡುವ ಭಾಗ್ಯ ದೊರಕಿತ್ತು. ಅದೂ ಹಿರಿಯ ಕಲಾವಿದರ ಚಾತುರ್ಯ ಶೈಲಿ, ಬಣ್ಣಗಾರಿಕೆ ಎಲ್ಲವೂ. ಸೂಫಿ ಅವರೂ ಒಂದೆರಡು ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಿದ್ದರು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿನ ಕಸೂತಿ ಹಾಕುವ ಸುಂದರ ಯುವತಿಯ ಚಿತ್ರ ಇಂದಿಗೂ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಮಾಸಿಲ್ಲ. ಈ ಚಿತ್ರವನ್ನು ನೋಡಿದ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರು ಸಾವಿರಾರು ಜನ. ಹೀಗೆ ಹಿರಿಯ ಕಲಾವಿದರಾದ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ರಾಜು, ವೈ. ನಾಗರಾಜು, ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ, ಎಸ್. ನಂಜುಂಡಸ್ವಾಮಿ, ಎಸ್.ಆರ್. ಅಯ್ಯಂಗಾರ್ ರಚಿಸಿದ ಚಿತ್ರಗಳು ಕೂಡ ಜನಮನವನ್ನು ಸೂರೆಗೊಂಡಿದ್ದವು. ಇವು ಹಣದ ಸಲುವಾಗಿ ಕಾಟಾಚಾರಕ್ಕೆ ರಚಿಸಿದವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಕಲೆಯ ಹಿರಿಮೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯುವ ಕಲಾಕೃತಿಗಳಾಗಿದ್ದವು. ಇವುಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ ಕಲಾವಿದರೆಲ್ಲರೂ ಬೊಂಬಾಯಿಯ ಜೆ.ಜೆ. ಕಲಾಶಾಲೆಯಿಂದ ಹೊರಬಂದವರು. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಹಸ್ತರಾಗಿ ಮೆರೆದರು.

ಈ ಕೃತಿಗಳ ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ಅಂದಿನ ಗೌರ್ನರ್ ಜನರಲ್ ಆಗಿದ್ದ ರಾಜಾಜಿ ಅವರು ಮೈಸೂರಿಗೆ ಆಗಮಿಸಿ ಉದ್ಘಾಟಿಸಿದ್ದು ಹೆಮ್ಮೆ ತರಿಸುವ ಸಂಗತಿಯಾಗಿತ್ತು. ಮುಂದೆ ಈ ಕಲಾ ಕೃತಿಗಳ ಪ್ರದರ್ಶನ ಮದರಾಸಿನ ಕಲಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲೂ ಪ್ರದರ್ಶನಗೊಂಡದ್ದು ಕನ್ನಡಿಗರಾದ ಕಲಾವಿದರಿಗೆ ಕೀರ್ತಿ ಬಂದದ್ದು ಯಾರಾದರೂ ಮೆಚ್ಚುವಂತಹುದು. ಈ ಕೃತಿಗಳ ರಚನೆಯಿಂದ ಕಲಾವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಕಲಿತದ್ದು ಅರಿತದ್ದು ಅಪಾರ. ಸೂಫಿ ಅವರ ಮತ್ತು ಅವರ ಮಿತ್ರ ಕಲಾವಿದರುಗಳ ಕಲಾತಂತ್ರಗಾರಿಕೆ, ಚಿತ್ರ ಬಿಡಿಸುವ ಗುಣಧರ್ಮವನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಅವಕಾಶ ದೊರಕಿದಂತಾಯಿತು. ಗುರು ಶಿಷ್ಯರಲ್ಲಿ ಮಧುರ ಬಾಂಧವ್ಯ ಬೆಳೆಯಲು ಸಹಾಯವಾಯಿತು.

ಸೂಫಿ ಅವರು ವಿದ್ಯಾಪಕ್ಷಪಾತಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಬಹಳವಾಗಿ ಹುರಿದುಂಬಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ನಿಜವಾದ ಕಲಾ ಕಲಿಕೆಗೆ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರೇ ವಿನಹಃ ಅದರಿಂದ ಬರುವ ಗಳಿಕೆಗೆ ಅಲ್ಲ.

ಅವರು ಭಾವಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವಾಗ ಸ್ವರೂಪ ಮೂಡಿಸುವಲ್ಲಿ ನೆರಳು ಬೆಳಕುಗಳ ವಿಭಾಗಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಹತ್ವ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಮಧ್ಯಮ ಛಾಯೆ ತರುವ ಕಡೆ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಅವರು ಸೃಷ್ಟಿಸಬೇಕಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ತದ್‌ರೂಪ ಎದ್ದು ತೋರುತ್ತಿತ್ತು.

ಸೂಫಿ ಅವರು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದ ಜಲವರ್ಣವೋ ತೈಲವರ್ಣವೋ ಎಂದು ತಕ್ಷಣ ಗುರುತಿಸಲಾಗದಷ್ಟು ಕೌಶಲ್ಯ ಅವರ ವರ್ಣ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅವರು ಚಿತ್ರಿಸುವ ಚಿತ್ರಗಳ ವರ್ಣ ತಂತ್ರ ಸಂಯೋಜನಾ ತಂತ್ರಗಳ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ತಮ್ಮ ಹಿರಿಯ ಕಲಾವಿದ ದಿ. ಎಂ.ಎ. ಅಜೀಜ್‌ರಿಂದ ಪಡೆದಿದ್ದರೆನಿಸುತ್ತದೆ. ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಶರೀರ ಅಂಗಾಂಗಗಳ ಏರುತಗ್ಗುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಶೇಷವಾದ ಹೊಳಪನ್ನು ಸಹಜ ವರ್ಣಗಳಲ್ಲಿ ತರುವ ಕೌಶಲ ಸೂಫಿಯವರಿಗೆ ಸಿದ್ಧಿಸಿತ್ತು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಚಿತ್ರಗಳು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ನಮ್ಮೆದುರು ನಿಂತಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಇವೆಲ್ಲ ಗುಣಗಳನ್ನು ಅಜೀಜರ ಕೃತಿಗಳಿಂದ ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ದಿ. ಅಜೀಜರು ಸೂಫಿ ಅವರ ಪರೋಕ್ಷ ಗುರುಗಳೇ ಆಗಿದ್ದರು.

ಬಣ್ಣಗಳನ್ನು ಲೇಪಿಸುವ ಮುಂಚೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಕಲೆಸುವಾಗಲೂ ಸೂಫಿ ಅವರಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಮಿಶ್ರಣದ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಿತ್ತು. ನಿಖರವಾಗಿ ಇಂಥದೇ ಬಣ್ಣ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಹಾಗೆ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಚಿತ್ರರಚನೆ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಾಗ ಆ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾಗಿರುವ ವರ್ಣ ಪ್ರಖರಿ ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಗೋಚರವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ಎಲ್ಲ ಕಲಾವೈವಿಧ್ಯತೆಯನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಾದ ನಾವು ನೋಡಿ ಅಚ್ಚರಿಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೆವು.

ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪರ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟಿವ್ ಅಧ್ಯಯನವೂ ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸೂಫಿ ಮಾಸ್ತರರು ಸಾಕಷ್ಟು ಪರಿಣತಿ ಹೊಂದಿದ್ದರು. ಅದು ಕಲಾ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಪಠ್ಯ ವಿಷಯವಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅವರು ಮನಮುಟ್ಟುವಂತೆ ಮನದಟ್ಟು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದರ ಅಭ್ಯಾಸ ಭೂದೃಷ್ಟಿ ರಚನೆಗೆ ಅಗತ್ಯ ಎಂದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅವರು ಪದೇ ಪದೇ ಒತ್ತಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು.

ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೂಫಿ ಅವರು ವನ್ಯ ಜೀವಿಗಳನ್ನು ವರ್ಣಗಳಲ್ಲಿ

ಸಹಜವಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸಲು ರೇಖೆಗಳೂ ಮುಖ್ಯ ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ಎಳೆದು ತೋರಿಸುವ ರೇಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟತೆ, ಶೀಘ್ರತೆ ಮತ್ತು ಅಷ್ಟೇ ನವುರು ನಯಗಾರಿಕೆ ಇರುತ್ತಿತ್ತು. ಆಯಾಯ ಮೃಗ ಪಕ್ಷಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಎಲ್ಲ ಗುಣಗಳನ್ನು ಕೆಲವೇ ರೇಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಸಿ ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಒಂದು ಚಿರತೆಯೋ ಹುಲಿಯೋ ಯಾವುದಾದರೂ ಪ್ರಾಣಿಯ ಮೇಲೆ ಎರಗಿ ಬೀಳುವ ದೃಶ್ಯವನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸುವಾಗ ಅವುಗಳು ನಿಂತ ನಿಲವು, ಸೆಟೆದ ಬಾಲ, ಅಂಗಾಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸ - ಎಲ್ಲವನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ಅವರು ಚಿತ್ರಿಸುವ ಚಿತ್ರಗಳಿಂದ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಸೂಫಿ ಅವರು ಚಾಮರಾಜೇಂದ್ರ ಕಲಾ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಲಾಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿದ್ದಾಗ ಅವರನ್ನು ಸಮೀಪದಿಂದ ಕಂಡವರು ಅನೇಕ ಜನ, ಅವರಲ್ಲಿ ಆತ್ಮೀಯರಾದವರು ಜೊತೆಗೂಡಿ ದಿನಕಳೆದವರು ಕೆಲವರು. ಅಂಥವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರ ಸ್ನೇಹ ಸಂಪರ್ಕ ಸೂಫಿಯವರದಾಗಿತ್ತು. ಅವರನ್ನು ಕಂಡು ಕೇಳಿದಾಗ ಸೂಫಿ ಅವರ ನೈಜ ಚಿತ್ರ ನಮಗೆ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಶಿಷ್ಯರಾಗಲು ಬಂದು ಮಿತ್ರರಾದವರು ಮತ್ತು ಇಂದಿಗೂ ನಮ್ಮೊಡನೆ ಇರುವವರು ಜನಾಬ್ ಮಹಮದ್ ಗೌಸ್ ಸಾಹೇಬರು. ೭೨ ವಯಸ್ಸಿನ ವೃದ್ಧರು. ಚಾಮರಾಜ ನಗರದ ವಾಸಿ ನಿವೃತ್ತಿ ಶಾಲಾಧ್ಯಾಪಕರು.

ಸುಮಾರು ೧೯೪೧ರಲ್ಲಿ ಚಾಮರಾಜೇಂದ್ರ ಕಲಾಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಸೂಫಿ ಅವರನ್ನು ಮೊದಲು ನೋಡಿದವರು ಮಹಮದ್ ಗೌಸ್ ಎಂಬ ವ್ಯಕ್ತಿ. ಇವರು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ತರಬೇತಿ ಶಾಲೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾಗಿದ್ದರು. ಸೂಫಿ ಅವರು ಉಡ್‌ಲ್ಯಾಂಡ್ ಟಾಕೀಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಬರೆದ ಎರಡು ಭಿತ್ತಿ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಗೌಸ್ ಸಾಹೇಬರು ನೋಡಿ ಅಚ್ಚರಿಗೊಂಡರು. ಅವರನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಹೋದರು. ಅವರಿಂದ ಡ್ರಾಯಿಂಗ್ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವ ಆಸೆ ಇವರದು. ಸೂಫಿ ಅವರು ಮಂಡಿಮೊಹಲ್ಲಾದ ಪಟ್ಟೇಗಾರ ಬೀದಿಯ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿದ್ದರು. ಇವರಿಗೆ ಲಗ್ನವಾಗಿತ್ತು. ಐದು ಮತ್ತು ಆರು ವರ್ಷದ ಇಬ್ಬರು ಮಕ್ಕಳಿದ್ದರು. ಸೂಫಿ ಅವರಿಗೆ ಸ್ವಂತ ಮನೆ ಇದ್ದರೂ ಉಮ್ಮರ್ ಖಾನ್ ಮಸೀದಿಯ ಒಂದು ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಅವರ ವಾಸ. ಅದು ಬೆಂಕಿ ನವಾಬರ ಬೀದಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಅವರ ಕೋಣೆ ಯಾವತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಚಿತ್ರಕಲೆ ಅಭ್ಯಾಸ ಕೊಡಿಸುವ ತೆರೆದ ಬಾಗಿಲು. ಅದೂ ಎಲಿಮೆಂಟರಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಡ್ರಾಯಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಸೂಫಿ ಅವರಿಂದ ಕೋಚಿಂಗ್ ಸಿಗುತ್ತಿತ್ತು. ಔಟ್‌ಲೈನ್,

ಜಲವರ್ಣಗಳಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರರಚನೆ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇತರರಿಗೆ ತಾವು ಕಲಿಸಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆ ಅವರಿಗೆ ಬಹಳವಾಗಿತ್ತು. ಆ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಸೀಮೆಯಲ್ಲಿ ಮೃಗಪಕ್ಷಿಗಳನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸುವವರು ಅವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಯಾರೂ ಇರಲಿಲ್ಲ ಅಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ರಜಾ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮೊಡನೆ ತಮ್ಮ ಶಿಷ್ಯರನ್ನು ಮೃಗಾಲಯಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಹೇಗೆ ಚಿತ್ರಿಸಬೇಕು ಎಂಬುವ ವಿಧಾನವನ್ನು ತೆರೆದ ಹೃದಯದಿಂದ ಹೇಳಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಸೂಫಿ ಅವರಲ್ಲಿ ಆಸೆಬುರುಕತನ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಅಹಂ ಎಂಬುದು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಮಗುವಿನಂಥ ಮನಸ್ಸು, ದೊಡ್ಡ ಕಲಾವಿದರೆಂದು ತಾವು ಎಂದೂ ಭಾವಿಸಿರಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಹಾಗೆ ತೋರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಜೊತೆ ತುಂಬ ಆತ್ಮೀಯವಾಗಿ ಬೆರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ತಮ್ಮ ಶಿಷ್ಯರನ್ನು ಮುಂದೆ ತರಬೇಕು, ಅವರಿಗೆ ಕೀರ್ತಿ ಬಂದರೆ ತಮಗೆ ಕೀರ್ತಿ ಬಂದಂತೆ ಎಂದೇ ಕೊನೆಯತನಕ ಭಾವಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಸೂಫಿ ಅವರನ್ನು ಸಮೀಪದಿಂದ ಕಂಡ ಮಹಮದ್ ಗೌಸ್ ಡ್ರಾಯಿಂಗ್ ಕಲಿಯುವ ಸಲುವಾಗಿ ಸೂಫಿ ಅವರ ಕೋಣೆಯಲ್ಲೇ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ನೆಲೆಸಿದ್ದರು. ಸೂಫಿ ಅವರ ಜೊತೆ ಕಲಾವಿದ ಗೌಸ್‌ಶೌಕತ್ತಾಲಿ ಅವರ ಇನ್‌ಲೇ ವರ್ಕ್‌ಷಾಪ್‌ಗೆ ಆಗಾಗ ಹೋಗಿಬರುತ್ತಿದ್ದರಂತೆ. ಕಲಾರಂಗದ ಈ ಇಬ್ಬರು ದಿಗ್ಗಜಗಳ ಮಧುರ ಮೈತ್ರಿ, ಹಾಸ್ಯಮಯ ಸಂಭಾಷಣೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಮೈಮರೆಯುತ್ತಿದ್ದರಂತೆ.

ಮಹಮದ್ ಗೌಸ್ ಅವರ ಜೊತೆ ಚಾಮರಾಜ ನಗರದಿಂದ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಇನ್ನಿಬ್ಬರು ಅಧ್ಯಾಪಕರು ತರಬೇತಿಗೆಂದು ಬಂದರು. ಅಬ್ದುಲ್ ಅಮೀರ್ ಖಾನ್ ಹಾಗೂ ಅಬ್ದುಲ್ ರಸೀಬ್. ಇವರು ಮಹಮದ್ ಗೌಸ್ ಮೂಲಕ ಸೂಫಿ ಅವರ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಸೂಫಿ ಅವರ ಕೋಣೆಯಲ್ಲೇ ತಳವೂರಿದರು. ಅದೂ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ. ಡ್ರಾಯಿಂಗ್ ಕಲಿಯಲು ಬಂದವರು ಇವರು. ಕೋಣೆಯ ಬಾಡಿಗೆ ತೆರುವವರು ಸೂಫಿ ವಾಸ ಮಾಡುವವರು ಈ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು. ಅಣ್ಣ ತಮ್ಮಂದಿರಂಥ ಮಧುರ ಮಿತ್ರತ್ವ ಇವರದಾಗಿತ್ತು. ಗುರು ಶಿಷ್ಯರೆಂಬ ಭಾವ ತೆರೆಮರೆಗೆ ಸರಿದಿತ್ತು.

ಬಿಡುವಿನಲ್ಲಿ ಹೊರಗೆ ಸುತ್ತಿಬರಲು ಹೋದರೆ ಒಟ್ಟಿಗೇ ಸೂಫಿ

ಅವರ ಜೊತೆ ಇರಲೇಬೇಕು. ಹೋಟೇಲ್‌ನಲ್ಲಿ ತಿಂಡಿ ತಿಂದ ಬಿಲ್ ಚುಕ್ತ ಮಾಡುವವರು ಸೂಫಿಯವರೇ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಕೈಯಿಂದ ಕೊಡಿಸಿದ್ದು ಎಂದೂ ಇಲ್ಲ. ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳು ಈ ಮೂರು ಜನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಚಾಮರಾಜನಗರದಿಂದ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಬರುವಾಗ ತಾಜಾ ಬೆಣ್ಣೆಯನ್ನೋ ತೆಂಗಿನ ಕಾಯಿಗಳನ್ನೋ ಸೂಫಿ ಅವರಿಗೆ ತಂದು ಒಪ್ಪಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಆ ಕ್ಷಣ ಸೂಫಿ ಅವರಿಗೆ ಅವುಗಳ ಬೆಲೆಯಷ್ಟು ಹಣ ಪಾವತಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಚ್ಚರಿಯೆಂದರೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಾವು ತಂದ ಆ ಬೆಣ್ಣೆ ಆ ತೆಂಗಿನಕಾಯಿಯ ಅರ್ಧಪಾಲು ಅವರಿಗೇ ಸೇರುತ್ತಿತ್ತು. ಮೂರು ಜನರೂ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕವರು. ಸೂಫಿ ಅವರು ಹಿರಿಯರು. ಆದರೂ ಇವರ ಮಾತಿಗೆ ಬೆಲೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಈ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಾವು ತಂಗಿದ್ದ ಕೋಣೆಯನ್ನು ತಮ್ಮದು ಎಂದಾಗಲೂ ''ಆಗಲಪ್ಪ ನಿಮ್ಮದೇ ರೂಮು'' ಅನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು. ವಾರಕ್ಕೆ ಒಮ್ಮೆ ಈ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಚಾಮರಾಜನಗರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಹಿಂದಿರುಗದಿದ್ದದು ಕಂಡಾಗ ಸೂಫಿ ಮಾಸ್ತರು ತಕ್ಷಣ ಗಮನಿಸಿ ''ಆತ ಏಕೆ ಬರಲಿಲ್ಲ?'' ಎಂದು ವಿಚಾರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ರೈಲಿಗೆ ಚಾರ್ಜು ಇಲ್ಲದಾಗ ಜೇಬಿನಿಂದ ತೆಗೆದು ಎಷ್ಟೋ ಸಾರಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಎಷ್ಟೋ ಸಾರಿ ಇವರು ಸೂಫಿ ಅವರನ್ನು ಚಾಮರಾಜನಗರಕ್ಕೆ ಆಹ್ವಾನಿಸಿದ್ದರು. ರೈಲು ಪ್ರಯಾಣ ಸೂಫಿಯವರಿಗೆ ಬಹು ಹಿಗ್ಗು. ಎರಡು ಮೂರು ಸಾರಿ ರೈಲಲ್ಲೇ ಹೋಗಿಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಶಿಷ್ಯರ ಅಪೇಕ್ಷೆ ನೆರವೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಬೇಕಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಡ್ರಾಯಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ತರಬೇತು ನೀಡಿ ಪ್ರಥಮ ಶ್ರೇಣಿಯಲ್ಲಿ ಪಾಸಾದುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಹಿಗ್ಗಿದ್ದಾರೆ.

ಒಮ್ಮೆ ಈ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಮೈಸೂರಿನ ಪ್ರಾಣಿ ಸಂಗ್ರಹಾಲಯಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಆನೆ ಮೇಲೆ ಅವರ ಜೊತೆ ಕುಳಿತು ಒಂದು ಸುತ್ತು ಹಾಕಿದ ನೆನಪನ್ನು ಮಹಮದ್ ಗೌಸ್ ಇಂದಿಗೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದೇ ವೇಳೆಗೆ ಹುಲಿಗೆ ತಿನ್ನಲು ಮಾಂಸ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಹುಲಿಗಳು ಕಾದಾಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದು, ಆಗ ಅಲ್ಲಿಯ ಕಾವಲುಗಾರ ಹುಲಿಯನ್ನು ಹೆದರಿಸಲು ಹೋದಾಗ ಸೂಫಿ ಮಾಸ್ತರರು ಗೌಸ್ ಸಾಹೇಬರನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಎಳೆದು ''ಹುಲಿ ಹೇಗೆ ಹಿಡಿದು ರಕ್ತ ಹೀರುತ್ತದೆ'' ಎಂಬ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಟ್ಟುವಂತೆ ಬಣ್ಣಿಸಿದ್ದರಂತೆ.

ಸೂಫಿ ಮಾಸ್ತರರು ತಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಜಗನ್‌ಮೋಹನ್ ಚಿತ್ರ ಶಾಲೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಕಲಾವಿದರ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ರಾಜಮಹಾರಾಜರ ವೇಷಭೂಷಣಗಳನ್ನು ಕರಕುಶಲ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಲಾಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲದೆ ಕೃಷ್ಣರಾಜಸಾಗರದ ರಾತ್ರಿ ವೇಳೆಯ ದೀಪಾಲಂಕಾರ ವರ್ಣರಂಜಿತ ಕಾರಂಜಿಗಳನ್ನು, ದೋಣಿ ವಿಹಾರ ಮೊದಲಾದವನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸಿ ಬರಲು ಸೂಫಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಾಗೇ ಹೋಗಿ ಬಂದ ಅವರು ತಮ್ಮ ಜಾಣ್ಮೆಯಿಂದ ಜಲವರ್ಣದಲ್ಲಿ ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ ನಿಸರ್ಗ ಚಿತ್ರವೊಂದು ಚಾಮರಾಜೇಂದ್ರ ಕಲಾಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಇಂದಿಗೂ ಶೋಭಿಸುತ್ತಲಿದೆ. ನಿಸರ್ಗ ಚಿತ್ರ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಸೂಫಿ ಅವರ ಅದಮ್ಯ ಸಾಧನೆಗೆ ಈ ಒಂದು ಚಿತ್ರವೇ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆ. ಇದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ನಿಸರ್ಗ ಚಿತ್ರ ರಚನೆಗೆ ಪ್ರೇರಕ ಶಕ್ತಿ ನೀಡುತ್ತಾ ಬಂದಿತು. ನಿಸರ್ಗ ಚಿತ್ರಕಾರನಾದ ನನಗೆ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ನೀಡಿದ ಚಿತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ಒಂದು ಎಂಬುದಂತೂ ನಿಜ. ಸೂಫಿಯವರಿಗೆ ಚಲನಚಿತ್ರ ನೋಡುವ ಗೀಳು ಇದ್ದಿತು. ಯಾವುದಾದರೂ ಉತ್ತಮ ಮಟ್ಟದ ಹಿಂದಿ ಚಿತ್ರ ಬಂದರೆ ಅದನ್ನು ತಪ್ಪದೇ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವರದು ಗಡುಸು ಸ್ವರವಲ್ಲ. ಮೃದು ಮಧುರವಾದ ಕೋಮಲ ಸ್ವರ.

ಸೂಫಿಯವರಿಗೆ ಒಮ್ಮೆ ಬಿಳಿಗಿರಿರಂಗನ ಬೆಟ್ಟದ ಪ್ರಕೃತಿ ಸೌಂದರ್ಯ ನೋಡಬೇಕೆನಿಸಿತು. ಆದರೆ ಆ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಬಸ್ಸು ಒಂದು ಅಪಘಾತಕ್ಕೀಡಾಗಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಕೇಳಿದ ಅವರು ಬಸ್ಸಿನ ಪ್ರಯಾಣವನ್ನೇ ಕೈ ಬಿಟ್ಟರು. ಅಂದಿನಿಂದ ರೈಲಿನ ಪ್ರಯಾಣವನ್ನು ಮಾಡಲು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದರು.

ಅವರು ದೈವಭಕ್ತರಾಗಿದ್ದರು. ದಿನನಿತ್ಯ ಐದು ಸಾರಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಕುಸ್ತಿ ಹಾಗೂ ಪುಟ್‌ಬಾಲ್ ಆಟಗಳಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ತುಂಬಾ ಆಸಕ್ತಿ ಇತ್ತು.

ಸೂಫಿಯುವರು ಚಾಮರಾಜೇಂದ್ರ ಕಲಾ ಶಾಲೆಯ ತಮ್ಮ ಸೇವೆಯಿಂದ ನಿವೃತ್ತಿಯಾಗುವ (೧೯೭೧) ಮುಂಚೆ ಒಂದು ಸಂಗತಿ ನಡೆಯಿತು. ಮಂಗಳೂರಿನ ಕಲಾವಿದರಾದ ಬಿ. ಜಿ. ಮಹಮ್ಮದ್‌ರವರ ಪತ್ನಿ ತೀರಿಕೊಂಡ ಸುದ್ದಿ ಸೂಫಿಯವರಿಗೆ ದುಃಖ ಉಂಟುಮಾಡಿತು. ತಕ್ಷಣ

ಮಹಮ್ಮದ್‌ರವರನ್ನು ಮೈಸೂರಿಗೆ ಕರೆಸಿದರು. ತಮ್ಮ ನೆಚ್ಚಿನ ಶಿಷ್ಯ ಅಕ್ತರ್ ಬೇಗಂರ ಜೊತೆ ಅವರ ಅಜ್ಜನ ಮೂಲಕ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಪಡೆದು ಸರಳವಾಗಿ ಲಗ್ನ ಮಾಡಿಸಿದ್ದನ್ನು ಮಹಮ್ಮದ್‌ರವರು ನೆನಪು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅತಂತ್ರ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಮಿತ್ರ ಕಲಾವಿದ ಬಾಳನೌಕೆಯನ್ನು ಸುಗಮವಾಗಿ ಸಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದ ಸೂಫಿಯವರ ದೊಡ್ಡ ಗುಣವನ್ನು ಇಂದಿಗೂ ಸ್ಮರಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಚಾಮರಾಜೇಂದ್ರ ಕಲಾಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಇವರು ತಮ್ಮ ಸಹದ್ಯೋಗಿಗಳ ಜೊತೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ರೀತಿ ಮತ್ತು ನನಗೆ ಚಿತ್ರ ಕಲಿಸುತ್ತಿದ್ದ ವಿಧಾನ ಆದರ್ಶ ಪ್ರಾಯವಾಗಿತ್ತು. ನಿಸರ್ಗ ಚಿತ್ರ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ತಂತ್ರ ಬಣ್ಣಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಮನದಟ್ಟು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ಕೆಲವೇ ಕ್ಷಣಗಳಲ್ಲಿ ಕಲ್ಪನಾ ಚಾತುರ್ಯದಿಂದ ನವುರಾದ ರೇಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೃಗಪಕ್ಷಿಗಳನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸಿ ನಮ್ಮನ್ನು ದಂಗುಬಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

೧೯೪೩ರ ಸಮಯ, ಆಗ ನಾನು ದಿ. ಎಸ್. ನಂಜುಂಡಸ್ವಾಮಿಗಳ ಕಲಾವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ. ನಮ್ಮ ತರಗತಿಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲೇ ಸೂಫಿಯವರು ನಡೆಸುವ ತರಗತಿ. ಅಲ್ಲಿಯ ಅವರು ರಚಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಅದೆಷ್ಟೋ ರೇಖಾ ಚಿತ್ರಗಳು ನಮ್ಮ ಮನದಲ್ಲಿ ಇಂದಿಗೂ ಅಚ್ಚಳಿಯದೇ ನಿಂತಿವೆ. ಜಲವರ್ಣ ಹಾಗೂ ತೈಲವರ್ಣ ಎರಡು ಮಾಧ್ಯಮಗಳಲ್ಲೂ ಏಕ ಪ್ರಕಾರದ ಸಾಧನೆ ಸಿದ್ಧಿ ಅವರದಾಗಿತ್ತು. ಆ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಸಾಹಿತಿಗಳು ಬಂದು ಹೋಗಿದ್ದರು. ಅವರಲ್ಲಿ ದಿ. ಕೈಲಾಸಂರವರು ನಂಜುಂಡಸ್ವಾಮಿಯ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಸಂಸ್ಕೃತ ಜ್ಞಾನವಿದ್ದ ನಂಜುಂಡಸ್ವಾಮಿಗಳು ಅಲ್ಲಿದ್ದವರನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆಗ ಕೈಲಾಸಂ ಸೂಫಿಯವರು ರಚಿಸಿದ ಮೃಗ ಪಕ್ಷಿಗಳ ಅದರಲ್ಲೂ ಬಿಳಿ ನವಿಲು ಜೋಡಿಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಮುಕ್ತಕಂಠದಿಂದ ಕೊಂಡಾಡುತ್ತಿದ್ದುದು ನೆನಪಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರ ಮೆಚ್ಚುಗೆಯ ಮಾತುಗಳ ನಡುವೆ ''ಟು ಬೈತ್ರಿ'' ತಂದು ಕೊಡುವ ಕೆಲಸ ಮಾತ್ರ ನನ್ನ ಪಾಲಿನದ್ದಾಗಿತ್ತು. ಆಗ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ''ಓ ಸೂಫಿ ಸಾಹೇಬ್, ಬಾರಯ್ಯ ಕಾಫಿ ಬಂದಿದೆ'' ಎಂದು ಗೌರವದಿಂದ ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಕೈಲಾಸಂರವರು ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರ ಹೋದರೆಂದರೆ 'ಎ ಸಾಬಿ ಏನು ಚಿತ್ರ ಬಿಡಿಸುತ್ತಿಯಾ?'' ಎಂದೋ ಇನ್ನೇನನ್ನೋ ಏಕವಚನದಲ್ಲಿ ಅದೂ ಸಲಿಗೆಯಿಂದ ವಿಚಾರಿಸುವುದು ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಸಹಜ ಸ್ವಭಾವವಾಗಿತ್ತು. ಹಾಗೆ ಕರೆದರೂ ಸೂಫಿ ಅವರು

ವಿಚಲಿತರಾಗದೆ ಶಾಂತಿಚಿತ್ತರಾಗಿಯೇ 'ಆಗ್ಲಿ ಸ್ವಾಮಿಗಳೇ' ಎಂದೇ ಉತ್ತರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ತನ್ನ ಹಿರಿಯ ಅಣ್ಣನಂತೆ ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಗೌರವ ಭಾವ ಇತ್ತು. ಸ್ವಾಮಿಯವರ ಕಲಾಚಾತುರ್ಯವನ್ನು ಮುಕ್ತ ಕಂಠದಿಂದ ಹೊಗಳುತ್ತಿದ್ದರು. ''ನಮ್ಮ ಸ್ವಾಮಿಗಳದು ಏನು ಕೈ ಚಿತ್ರ ಬರೆಯುವುದು ಬಿಡಿ ದಂತ ಕೆತ್ತನೆಯಲ್ಲಿ ದಂತ ಶಿಲ್ಪಿ ವೆಂಕಪ್ಪನವರನ್ನು ಮೀರಿಸಿ ಬಿಟ್ಟರಲ್ಲಾ'' ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು. ಸಹೋದ್ಯೋಗಿಯನ್ನು ಹೃದಯ ತುಂಬಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾತಾಡುವ ದೊಡ್ಡ ಔದಾರ್ಯ ಗುಣ ಸೂಫಿಯವರಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದಿತ್ತು.

ಸೂಫಿಯವರು ಸದಾ ಸ್ವಚ್ಛ ಮನಸ್ಸು; ಹಸನ್ಮುಖಿಗಳಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರದು ದೊಡ್ಡ ಸಂಸಾರ ಮನೆ ತುಂಬಾ ಮಕ್ಕಳು ಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳು; ಅಂದರೆ ನಾಲ್ಕು ಜನ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು, ಮೂರು ಜನ ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳು. ಪುತ್ರ ನೂರ್ ಅಹಮ್ಮದ್ ಚಾಮರಾಜೇಂದ್ರ ಕಲಾಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಐದು ವರುಷಗಳ ಕಾಲ ಚಿತ್ರ ಕಲಾಭ್ಯಾಸ ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಸಲೀಮುನ್ನಿಸಾ ಡಿ.ಟಿ.ಸಿ. ಮಾಡಿ ಡ್ರಾಯಿಂಗ್ ಟೀಚರ್ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಓರ್ವ ಪುತ್ರಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಪದವೀದರಳು ಕೂಡ.

ಸೂಫಿಯವರು ಚಾಮರಾಜೇಂದ್ರ ಕಲಾ ಶಾಲೆಯಿಂದ ನಿವೃತ್ತರಾದ ಮೇಲೆ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಲಗ್ನ, ಸಾಲ ಇತ್ಯಾದಿ ಜೀವನ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ತೊಂದರೆ ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಹಿರಿಯ ಪುತ್ರ ನೂರ್ ಅಹಮ್ಮದ್ ಸಂಪಾದನೆಗೆಂದು ದುಬೈ ತಲುಪಿದ. ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಂಪನಿಯಲ್ಲಿ ಕಲಾಕಾರನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಗಳಿಸಿದ. ಕೈ ತುಂಬಾ ಸಂಬಳ ಸಂಪಾದಿಸಿದ. ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳಿಗೂ ಕಳುಹಿಸಿದ. ೧೨ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಈತ ದುಬೈನಲ್ಲಿದ್ದು ನಡುವೆ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಬಂದು ಹೋದ. ಇಲ್ಲೇ ಲಗ್ನ ಮಾಡಿಕೊಂಡ. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಸೂಫಿಯವರು ಮಾಡಿದ ಸಾಲ ತೀರದಾಯಿತು. ಮನೆ ಕೈ ಬಿಡುವ ಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿತು. ಅದು ಭೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಯಿತು. ಬಾಡಿಗೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸ. ಅಲ್ಲೇ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಲಾ ಶಾಲೆಯೊಂದನ್ನು ಖಾಸಗಿಯಾಗಿ ತೆರೆದರು. ಮಂಡಿ ಮೊಹಲ್ಲಾದ ಈ ಕಿರಿದಾದ ಮನೆಯ ಕೆಳಗಡೆ ವಾಸ. ಮಹಡಿ ಹಜಾರದಲ್ಲಿ ಕಲಾ ತರಗತಿ. ಹತ್ತಾರು ಜನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಚಿತ್ರಕಲಾಭ್ಯಾಸ ಕಲಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿಬಿಟ್ಟರು. ಸಂಸಾರನೌಖೆ ಸಾಗಿಸಲು, ಮನೆ ಬಾಡಿಗೆ ತೂಗಿಸಲು ಕಷ್ಟ ಪಡುವ ಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿತು. ಹಾಗೂ ಹೀಗೂ ಕಲಾ ಶಾಲೆ ತೆವಳಿಕೊಂಡು ಸಾಗಿತು.

೧೯೭೬ ಸುಮಾರಿನಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮೆ ಡಿ.ಜಿ.ಎಸ್. ಶೆಣೈ ಉಡುಪಿಯಿಂದ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದರು. ನಾವಿಬ್ಬರು ಸೂಫಿಯವರ ಈ ಶಾಲೆಗೆ ಹೋದೆವು. ಕಲಾಶಾಲೆಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಸಲಕರಣೆ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಅಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ. ಕತ್ತಲ ವಾತಾವರಣ. ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದ ಶೆಣೈ ಒಂದೆರಡು ಟ್ಯೂಬ್ ಲೈಟ್‌ಗಳನ್ನು ತರಿಸಿ ಬೆಳಕು ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಿದರು. ಈ ಶಿಷ್ಯರ ಉದಾರತೆ ಹಾಗೂ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ಕಂಡ ಸೂಫಿ ಮನದಲ್ಲೇ ಸಂತೋಷ ಪಟ್ಟರು, ತುಂಬು ಹೃದಯದಿಂದ ಹರಸಿದರು.

ಸೂಫಿಯವರು ಯಾರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ನೋಯಿಸಿದವರಲ್ಲ. ಒಂದು ಸಂಗತಿ ನೆನಪಾಗುತ್ತದೆ. ಸೂಫಿಯವರ ಕಲಾ ಶಾಲೆ ಹಾಗೂ ವಾಸದ ಮನೆ ಒಂದೇ ಕಡೆ. ಅದರ ಬಾಡಿಗೆ ಕಟ್ಟಲು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇಲ್ಲಿ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ನಿಭಾಯಿಸಿದ್ದಾಯಿತು. ಮನೆಯನ್ನು ಖಾಲಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಮನೆ ಮಾಲೀಕನ ಒತ್ತಾಯ ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಅವಧಿ ಪಡೆದುಕೊಂಡರು. ಅವಧಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಮನೆಯನ್ನು ಖಾಲಿ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟರು. ಮನೆಯ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಒಂದು ಚೀಟಿಯನ್ನು ಅಂಟಿಸಿದರು. ಅದರಲ್ಲಿ ಮನೆ ಮಾಲೀಕನಿಗೆ ಬರೆದರು. ''ನಿಮಗೆ ಮಾತು ಕೊಟ್ಟಂತೆ ಈ ದಿವಸ ಮನೆ ಖಾಲಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನೀವು ಸುಖವಾಗಿ ಬಾಳಿ ವಂದನೆಗಳು'' ಎಂಬ ಒಕ್ಕಣೆ ಓದಿದ ಮನೆ ಮಾಲೀಕನ ಹೃದಯ ಕರಗಿತು. ಕಣ್ಣುಗಳು ತೇವಗೊಂಡವು. ಎಂಥ ಕಲ್ಲು ಹೃದಯವನ್ನು ಕರಗಿಸುವಂಥ ದೊಡ್ಡ ಗುಣ ಸೂಫಿ ಸಾಹೇಬರದಾಗಿತ್ತು.

ಸೂಫಿಯವರ ಸಹನೆಗೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡುವುದು ಉಚಿತವೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಸೂಫಿಯವರ ಜೊತೆ ನಾವು ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಕಲಾವಿದರು ದೆಹಲಿಗೆ ೧೯೮೫ರಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಬಂದ ಸಂದರ್ಭ ನಾನೆಂದು ಮರೆಯಲಾರೆ. ದೆಹಲಿಯ ಆಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ಫೈನ್ ಆರ್ಟ್ಸ್ ಸೊಸೈಟಿ ಭಾರತದ ಅನೇಕ ಕಲಾವಿದರನ್ನು ಸನ್ಮಾನಿಸುವ ಸಮಾರಂಭ. ಕರ್ನಾಟಕದಿಂದ ಸುಮಾರು ೨೦ ಜನ ಕಲಾವಿದರಲ್ಲಿ ಸೂಫಿ ,ನಾನು, ಮಧುಗಿರಿ ರಾಮು, ಮ.ಈ. ಗುರು, ರಾಮನರಸಯ್ಯ, ಕಾಳಪ್ಪ, ಸಾಲಿ, ರಘೋತ್ತಮ ಪುಟ್ಟಿ, ವಿಷ್ಣುದಾಸ್, ರಾಮದಾಸ್, ಎಂ.ಎ. ಚೆಟ್ಟಿ ಮೊದಲಾದವರು ಇದ್ದೆವು. ಆ ದಿನ ಕೇಂದ್ರ ಮಂತ್ರಿ ರಾಮನಿವಾಸ್ ಮಿರ್ದಾ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸನ್ಮಾನ ಹಾಗೂ ಔತಣವಿತ್ತರು.

ನಾನು, ಗುರು, ರಾಮು, ಸೂಫಿ ಅವರು ತಂಗಿದ್ದು ಯೂತ್ ಹಾಸ್ಟೆಲಿನಲ್ಲಿ . ನಾವು ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿದ ಕೆಂಪು ಕೋಟೆ, ಚಾಂದಿನಿ ಚೌಕ, ಕನಾಟ್ ಪ್ಲೇಸ್, ಕರೂಲ್ ಭಾಗ್, ಕುತಬ್ ಮೀನಾರ್, ಸಂದರ್ಶಿಸಿದ ಆಗ್ರ ಮೊದಲಾದ ಪ್ರೇಕ್ಷಣೀಯ ಸ್ಥಳಗಳು ಸುತ್ತಿದ ಪೇಟೆಗಳು ತಿಂದು ಸವಿದ ತಿನಿಸುಗಳು ಒಂದೊಂದು ನೆನಪಿನಾಳದಿಂದ ಹೊರಬರುತ್ತಿವೆ.

ಸೂಫಿಯವರೊಡನೆ ನಾವು ಕಳೆದ ಮಧುರ ರಸಗಳಿಗೆಗಳು ಮತ್ತೆ ಬರವು. ಅವರ ಮಾತಿನ ನಡುವೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದ, ಹಿತವಚನ, ಗಾದೆ ಮಾತುಗಳು, ಒಬ್ಬ ಯೋಗಿಪುರುಷನಿಂದ ಬರುವಂತೆ ಭಾಸವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅವರ ಹಾಸ್ಯದ ಚಟಾಕಿಯ ನುಡಿಗಳು, ಅವರು ನಡೆದುಕೊಂಡ ರೀತಿ, ಅವರ ಅಪರಿಮಿತ ತಾಳ್ಮೆ ಹೆಮ್ಮೆ ಪಡುವಂತಹುದು.

''ಸೂಫಿ ನಿನ್ನನ್ನು ಶಿವನ ಹತ್ತಿರ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ'' ಎಂದು ಓರ್ವ ಕಲಾವಿದನೊಬ್ಬ ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ ಹೇಳಿದಾಗಲೂ ಸೂಫಿಯವರು ಶಾಂತ ಚಿತ್ತರಾಗಿ , ''ಆ ಹುಚ್ಚನ ಮಾತಿಗೆ ನಗು ಬಂತು ಆದರೆ ಅಷ್ಟೇ ನೋವಾಯಿತು. ಏನೇ ಬರಲಿ ಅದು ಶಿವ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ ತಾವು ಅದನ್ನೇ ಪಡೆಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು'' ಎಂದು ಒಮ್ಮೆ ಒಂದು ಕಡೆ (೧೬-೧-೮೫ರಲ್ಲಿ) ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಸೂಫಿಯವರಿಗೆ ಘನ ಸರ್ಕಾರ ೫೦೦ ರೂ.ಗಳ ಧನ ಮಂಜೂರಾದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ಬಾರದ ಒಬ್ಬರು ನಿರಾಶೆಗೊಂಡು ಮಾತಾಡಿದ್ದು ದುಡುಕುತನದ್ದು ಅನಿಸಿತು. ಸೂಫಿಯವರು ಅಂತಹವರ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಪ್ರೀತಿ ವಿಶ್ವಾಸ ಇರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದವರು. ಅಂತಹವರನ್ನು ನಾಚುವಂತೆ ನಡೆದುಕೊಂಡವರು. ಮೇಲಿನ ಎರಡು ಸಂಗತಿಗಳೇ ಸಾಕು. ಸೂಫಿಯವರ ಶಾಂತ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು.

ಮೈಸೂರಿನ ಅನೇಕ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಜೊತೆ ಅವರು ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದರು. ದಸರಾ ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನದ ಕಲಾ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ೧೦ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ನನ್ನ ಜೊತೆ ಅವರು ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡಿದ್ದರು. ''ತಾವು ಹಿರಿಯ ಇವ ಕಿರಿಯ'' ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಎಂದೂ ನಾನು ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಮೆಚ್ಚುವ ಅಪರೂಪದ ಗುಣ ಅವರದಾಗಿತ್ತು. ಇತರರ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಕಂಡು ಕರುಬುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ''ಅಪಪ್ರಚಾರ ನಿಂದನೆಗೆ ಕಿವಿ ಕೊಡಬೇಡಿ. ಹೊಗಳಿಕೆಗೆ ತೆಗಳಿಕೆಗೆ ಮಾರು ಹೋಗಬೇಡಿ. ಕಲಾವಿದರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಕೈಲಾದುದನ್ನು ಮಾಡಿ ಅದೊಂದೇ ಶಿವಾ

ಮೆಚ್ಚುವನು ನಾವು ಎಷ್ಟು ಕಾಲ ಬದುಕುತ್ತೇವೆ'' ಎಂದು ನನ್ನನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಸಿ ಹಿತವಚನ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ಅಜಾತಶತ್ರುಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಇವರನ್ನು ಕಂಡರೆ ಕರುಬುವವರು ಒಬ್ಬಿಬ್ಬರು ಇದ್ದರು. ಆದರೆ ಸೂಫಿ ಅದೆಲ್ಲವನ್ನು ನುಂಗಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದರು. ಸೂಫಿಯವರದು ಬಿಚ್ಚು ನುಡಿ ಚುಚ್ಚು ನುಡಿಗಳಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ''ಅಯ್ಯಾ ಹುಚ್ಚಪ್ಪ'' ಎಂದೇ ಯಾರನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಸರ್ಕಾರ, ಅಕಾಡೆಮಿ ಇವರನ್ನು ಗುರುತಿಸುವಲ್ಲಿ ತಡ ಮಾಡಿತು. ಇದಕ್ಕೂ ಬೇಸರಗೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಅಸೂಯೆ ಆಕ್ರೋಶಗೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಶಾಂತಚಿತ್ತರಾಗಿ ಎಲ್ಲವನ್ನು ಜಯಿಸಿದರು. ನಾನು ವಾಸವಾಗಿದ್ದ ರಾಮವಿಲಾಸದ ನಿವಾಸ ಅವರು ವಾಸವಾಗಿರುವ ಮಂಡಿ ಮೊಹಲ್ಲಾದ ನಿವಾಸದ ಹಾದಿ ನಮ್ಮ ಓಡಾಟದಲ್ಲಿ ಅದೇಷ್ಟು ಸವೆದಿದೆಯೋ. ಅವರನ್ನು ನೋಡದಿದ್ದರೆ ಅವರ ಜೊತೆ ಚಾ ಗುಟಕದಿದ್ದರೆ ಏನನ್ನೋ ಕಳೆದುಕೊಂಡಷ್ಟು ಭಾಸವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ನಮ್ಮಿಬ್ಬರ ಮಧುರ ಸ್ನೇಹ ಆತ್ಮೀಯತೆ ಒಡಹುಟ್ಟಿದವರಷ್ಟು ಬೆಸೆದುಕೊಂಡಿತ್ತು.

ಸೂಫಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ನಿವೃತ್ತಿ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿದ್ದೇ ಕಡಿಮೆ. ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಕಲಾಶಾಲೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಕರಾವಳಿ ಪ್ರವಾಸ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಧರ್ಮಸ್ಥಳದ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಬರಲು ಸೂಫಿ ಅವರ ಮಿತ್ರ ಬಿ. ಜಿ. ಮಹಮ್ಮದರಿಂದ ಆಹ್ವಾನ ಬಂದಿತ್ತು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಿ. ಜೆ. ಎಂ. ಆರ್ಟ್ ಕಲಾಶಾಲಾವತಿಯಿಂದ ಮಹಮ್ಮದರು ಸನ್ಮಾನಿಸುವ ಏರ್ಪಾಟು ನಡೆಯಿತು. ಉಡುಪಿಯಲ್ಲೂ ಶೃಂಗಾರ ಆರ್ಟ್ ಗ್ಯಾಲರಿಯ ದಿ. ಜಿ.ಎಸ್. ಶೆಣೈ ಅವರು ಶ್ರೀಮತಿ ಮನೋರಮಾ ಮಧ್ವರಾಜ್ ಅವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಸೂಫಿ ಅವರನ್ನು ಸನ್ಮಾನಿಸಿದರು.

ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಕಲಾಗುರುವನ್ನು ಬಿ. ಜಿ. ಮಹಮ್ಮದರ ಪತ್ನಿ ಮಂಗಳೂರಿನ ತಮ್ಮ ನಿವಾಸದಲ್ಲಿ ಹತ್ತಾರು ದಿನಗಳ ಕಾಲ ತಂಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದರು. ಇಲ್ಲಿ ಅವರು ಕಳೆದ ವೇಳೆ ಮರೆಯಲಾರದಂಥವು. ಅವರು ಮನೆಯ ಹೊರಗಿನ ಹಜಾರದಲ್ಲಿ ಮಲಗುತ್ತಿದ್ದರು. ರಾತ್ರಿ ಮಲಗುವ ಮುಂಚೆ ತಮ್ಮ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾನುವಾಸು ಬಣ್ಣ ಬ್ರಷ್ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಬೆಳಗಿನ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಮೀನಿನ ಚಿತ್ರ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಸೂಫಿ ಅವರ ಮಿತ್ರ ದಂಪತಿಗಳು ನೋಡಿ ಅಚ್ಚರಿಗೊಂಡರು. ಸೂಫಿ ಸುಮ್ಮನೆ ಕೂರುವ

ಸ್ವಭಾವದವರಾಗಲಿಲ್ಲ. ಕಾಡು ಹರಟೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಲ ಕಳೆಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಬಿ.ಜೆ.ಎಂ. ಕಲಾಶಾಲೆಯಲ್ಲೂ ಕಲಾವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮುಂದೆ ಕುಳಿತು ಚಿತ್ರ ಬಿಡಿಸಿ ಅವರಲ್ಲಿ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ಮೂಡುವಂತೆ ಪ್ರೇರೇಪಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ಮಹಮ್ಮದರ ಜೊತೆ ಅವರು ಅಲ್ಲಿ ಇದ್ದಷ್ಟು ದಿನ ಪ್ರತಿ ದಿನವೂ ಬೆಳಗಿನ ವೇಳೆ ಅಷ್ಟು ದೂರ ಹೋಗಿಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಮುಖ ಶುಚಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನಮಾಜ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ನಂತರ ಮಿತ್ರರೊಡನೆ ಉಪಹಾರ. ಅದೂ ಅಲ್ಪ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ. ಪೆನ್ಸಿಲ್ ಆಯ್ತು ಪುಸ್ತಕ ಆಯ್ತು. ತೋಚಿದಷ್ಟು ರೇಖಾಚಿತ್ರ ಬಿಡಿಸುವುದು. ಮೌನತಾಳಿ ಕೂರುವುದು. ಶಾಂತಚಿತ್ತರಾಗಿ ದಿಗಂತದತ್ತ ನೋಡುವುದು. ಮಾತಿಗೆ ತಕ್ಕಷ್ಟು ಉತ್ತರ. ದಿನಕ್ಕೆ ಐದು ಸಾರಿ ನಮಾಜ್ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಎಂದೂ ಮರೆತವರಲ್ಲ. ಊಟಕ್ಕೆ ಕುಳಿತಾಗ ಐದು ನಿಮಿಷ ಮೌನವಾಗಿದ್ದು ಏನನ್ನೋ ಗೊಣಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದೇನೆಂದು ಕೇಳಿದವರಿಗೆ ''ದರೋದ್'' ಎಂಬ ಮಂತ್ರ ಅದು ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು. ಊಟಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಹೇಳುವಂತಹುದು. ಹಾಗೇ ಮಾಡಿದರೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಆಹಾರ ಶುದ್ಧವಾಗಿ ದೇಹಕ್ಕೆ ಸೇರುತ್ತದೆ. ಈ ಮಂತ್ರ ತಮ್ಮ ತಾತ ಮುತ್ತಾತಂದಿರಿಂದ ಬಂದಿದೆ ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದರಂತೆ.

ಬಯಲುಸೀಮೆಯಿಂದ ಕರಾವಳಿ ಕಡಲ ತೀರದ ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದ ತಮ್ಮ ಗುರುವಿಗೆ ಸಮುದ್ರ ದರ್ಶನ ಮಾಡಿಸುವ ಆಸೆ ಬಿ.ಜೆ. ಮಹಮ್ಮದ ಮತ್ತು ಅವರ ಪತ್ನಿಗೆ ಒಮ್ಮೆ ಉಂಟಾಯಿತು. ಎಲ್ಲರೂ ದೋಣಿಯಲ್ಲಿ ನೇತ್ರಾವತಿ ನದಿ ದಾಟಿ ಬೆಂಗರೆಯ ಸಮುದ್ರ ತೀರಕ್ಕೆ ತಲುಪಬೇಕಿತ್ತು. ದೋಣಿಯ ಕುಲುಕಾಟಕ್ಕೆ ಸೂಫಿ ತುಂಬಾ ಹೆದರಿದರು. ಮಹಮ್ಮದರು, ಅವರ ಪತ್ನಿ ಹಿರಿಯ ಪುತ್ರ ಶಬೀರ್ ಅಲಿ, ಕಲಾಶಾಲೆಯ ಮಕ್ಕಳು ಅವರ ಜೊತೆಗಿದ್ದರು. ''ಸಮುದ್ರದ ವಿವಿಧ ಭಂಗಿ, ತೆರೆಗೆ ಆರ್ಭಟ ನೋಡೋಣ ಸಂತೋಷ ಪಡೋಣ, ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಕಾಲು ಹಾಕಿ ಸಾಯುವುದು ಬೇಡ'' ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದರಂತೆ ಸೂಫಿ ಮಾಸ್ತರು. ಅವರು ಮಹಮ್ಮದರ ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಹಿರಿಯ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿ, ಅಜ್ಜನಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದರು. ''ಸೂಫಿ ಅವರು ನನ್ನ ಗುರುಗಳು, ನನ್ನನ್ನು ಕಲಾವಿದ ಮಹಮ್ಮದರೊಡನೆ ಲಗ್ನ ಮಾಡಿಸಿ ನಮ್ಮ ಜೀವನ ಸುಖಮಯವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ಎಂದೂ ಮರೆಯಲಾರೆವು'' ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಅಸ್ತರ್ ಬೇಗಂ.' ಮಂಗಳೂರಿನ ಅನೇಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸೂಫಿ ಅವರ ಶಿಷ್ಯರಾಗಿ

ಮುಂದುವರಿದುದನ್ನು ಈ ದಂಪತಿಗಳು ನೆನಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಸೂಫಿ ಅವರ ಚಿತ್ರಕಲೆಗೆ ಮಾರು ಹೋದವರಲ್ಲಿ ಈ ದಂಪತಿಗಳೂ ಪ್ರಮುಖರು.

ಸೂಫಿ ಅವರ ಕಲಾಶೈಲಿ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಅಭ್ಯಾಸದಿಂದ ಬಂದುದು. ಜೆ. ಜೆ. ಕಲಾಶಾಲೆಯ ಅಂದಿನ ಕಲಿಕೆಯೂ ಅದೇ ಆಗಿತ್ತು. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಕಲಾ ಶೈಲಿಯ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲೇ ಸಿದ್ಧವಾದ ಚಿತ್ರಗಳು ಸೂಫಿ ಅವರಲ್ಲೂ ಕಾಣಬರುತ್ತವೆ. ಸಂಯೋಜನೆಯ ಹಲವು ಮುಖಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುವಂಥವು. ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ನಿಸರ್ಗದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಮೃಗ ಪಕ್ಷಿಗಳನ್ನು ಬೆಳೆದ ಕುಂಚದಲ್ಲಿ ಸೆರೆ ಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ಜಲವರ್ಣ ಹಾಗೂ ತೈಲವರ್ಣಗಳ ಮಾಧ್ಯಮದ ಇವರ ಚಿತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಇವರಿಗೆ ಹೆಸರು ತಂದುಕೊಟ್ಟಿವೆ.

ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಜಿಪ್ಸಿ ಕುಕ್ಕರ್, ದಿ ರೆಸ್ಟ್, ಆನ್ ದಿ ಅಲರ್ಟ್, ಬ್ಲೂ ಪೀಕಾಕ್, ಜಂಗಲ್ ಗರ್ಲ್ ಮುಂತಾದ ಚಿತ್ರಗಳು ವರ್ಣ ವಿನ್ಯಾಸ, ಬೆಳಕು ಕತ್ತಲು, ಗಾಳಿ ವಾತಾವರಣ, ದಿಗಂತದ ಸ್ವಚ್ಛ ಛಾಯೆ - ಎಲ್ಲ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲೂ ಸೂಫಿಯವರ ಚಿತ್ರಗಳು ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿವೆ. ದುರಂತವೆಂದರೆ ಈ ಎಲ್ಲವೂ ಮಾರಾಟವಾಗಿವೆ. ಎಲ್ಲಿವೆ ಎಂಬುದೇ ತಿಳಿಯದಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಅವುಗಳ ಛಾಯಾಚಿತ್ರಗಳು ದೊರೆತಿದ್ದವು. ಸೂಫಿ ಅವರ ಶಿಷ್ಯರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಾಗಿದ್ದ ದಿ. ಜಿ. ಎಸ್. ಶೆಣೈ ಅವರು ತಮ್ಮ ಕ್ಯಾಮರಾದಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನು ಸೆರೆಹಿಡಿದಿದ್ದರು. ಅವುಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಬಹುಪಾಲು ನನ್ನ ಲೇಖನದ ಜೊತೆ ಉದಯವಾಣಿಯಲ್ಲಿ ಸೂಫಿಯವರ ಬಗ್ಗೆ ''ಮೃಗ ಪಕ್ಷಿಗಳ ಬೆಡಗು ಬಿನ್ನಾಣವನ್ನು ಮೂಡಿಸಬಲ್ಲ ಎಫ್.ಎಂ. ಸೂಫಿ'' ಎಂದು ದಿನಾಂಕ ೧೯-೧೨-೭೬ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದುದು ಒಂದು ಸಮಾಧಾನದ ಸಂಗತಿ. ಆ ಎಲ್ಲ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕಿರು ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿದೆ. ಅದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕೊಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ದಿ ಜಿಪ್ಸಿ ಕುಕ್ ಎಂಬೀ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಓರ್ವ ತಿರುಪೆ ಹೆಂಗಸು ಊರಿಂದ ಊರಿಗೆ ನಡೆದು ಬಂದು ಬೇಸತ್ತು ಅಡಿಗೆ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ಆಕೆಯ ಸುತ್ತಾ ಮುತ್ತಾ ಅಂದಕಾರದ ಬಟ್ಟ ಬಯಲು. ಅಡಿಗೆಯ ಒಲೆಯ ಬೆಂಕಿಯಿಂದ ಬರುವ ನಸು ಮಬ್ಬು ಬೆಳಕು ಆಕೆಯ ಬಾಡಿದ ಮುಖವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಆಕೆ ಉಟ್ಟಿರುವ ಚಿಂದಿ ಬಟ್ಟೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿರುವ ಅಡುಗೆಯ ಮರುಕು ಮಣ್ಣಿನ ಮಡಿಕೆ ಮತ್ತು ತುಸು

ಅನ್ನ ಎಲ್ಲವನ್ನು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಬಣ್ಣಗಳಲ್ಲಿ - ಒಂದು ವಿಸ್ಮಯವೇ ಸರಿ. ಬೆಂಕಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುವ ವಿವಿಧ ಬಣ್ಣಗಳು ಪ್ರಕೃತಿ ಸಿದ್ಧವಾದವುಗಳಾಗಿವೆ. ಇಂತಹ ಚಿತ್ರ ಮಧ್ಯ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಕಲಾಪ್ರೇಮಿ ಒಬ್ಬರನ್ನು ಬಹುವಾಗಿ ಆಕರ್ಷಿಸಿತು. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲಾ ಅದು ಅವರ ಮನೆಯ ದಿವ್ಯ ಅಲಂಕಾರ ಸಾಧನವಾಯಿತು.

ದಿ ಅಲರ್ಟ್ ಎಂಬ ಚಿತ್ರ ಭಯಂಕರ ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಜಲವರ್ಣ ಚಿತ್ರ. ಆದರೂ ಒಂದು ರಮ್ಯವಾದ ಅಗಾಧತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ಕಗ್ಗತ್ತಲೆಯ ದಟ್ಟವಾದ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯನ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಕಿರಣಗಳು ಯಾವ ಸಂದಿನಿಂದಲೂ ತೂರಿ ಬಂದು ನೀಳವಾಗಿ ನಿಂತ ನೀರಿನ ಮೇಲೂ ದಾಹದ ಬಾಧೆಯಿಂದ ಬಳಲಿ ನೀರು ಕುಡಿಯಲು ಕಾತುರತೆಯಿಂದ ಬಂದ ಚಿರತೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುವ ಭಯೋತ್ಪಾದಿತ ಭಾವನೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಹಜ ವರ್ಣಗಳ ಸೃಷ್ಟಿಯೂ ಕಲಾಮಯವಾಗಿದೆ. ಚಿರತೆಯ ಪ್ರತಿಬಿಂಬವು ನಿಂತ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಅಚ್ಚಳಿಯದೆ ಕಾಣುವ ಸ್ವರೂಪ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿವೆ. ಇಂಥ ಅಪ್ರತಿಮ ಚಿತ್ರ ಹೈದರಾಬಾದಿನ ಶ್ರೀಮಂತರೊಬ್ಬರ ಭವ್ಯ ಮನೆಯ ಭಿತ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ರಾರಾಜಿಸುತ್ತಿದೆ.

ದಿ ರೆಸ್ಟ್ ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಬಿಳಿದಾದ ಒಂದು ಜೊತೆ ನವಿಲುಗಳು ತಮ್ಮ ಪುಕ್ಕಗಳನ್ನು ಕೆದರಿಕೊಂಡು ಲವವಲಿಕೆಯಿಂದ ವಿಶ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವವೋ ಎನ್ನುವಂತಹ ಚಿತ್ರ. ಈ ನವಿಲುಗಳು ಒಂದು ಇನ್ನೊಂದನ್ನು ಪ್ರೇಮ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುವ ನೋಟವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವಂತಿವೆ. ಅವುಗಳ ಅಂಗಾಂಗಗಳ ಸೊಗಸು ಬೆಡಗು ಬಿನ್ನಾಣ ಎಲ್ಲವೂ ಪ್ರೇಮಪೂರಿತ ಚಿಹ್ನೆಯಾಗಿ ಬೀರುವಂತಿವೆ. ಉದ್ಯಾನವನದಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುವ ಮರಗಳು, ಬಳ್ಳಿ, ಪೊದೆ, ಪುಷ್ಪ, ರಂಬೆ, ಕೊಂಬೆ, ಎಲೆ, ಗರಿ, ಹಣ್ಣು - ಹಸಿರು ಹುಲ್ಲು ಎಲ್ಲವೂ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾದ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಸಹಜ ರಚನೆಯಂತೆ ಇದೆ. ದಿಗಂತವನ್ನು ತೋರುವುದರಲ್ಲೂ ಸೂಫಿಯವರು ತಮ್ಮ ಕುಂಚದ ಸಾಹಸವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ನವಿಲುಗಳ ಸೃಷ್ಟಿ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಆ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಬೆಡಗಿಗೆ ಮನಸೋತಂತೆ ಹರ್ಷ ಪೂರ್ಣವಾದ ನೋಟವನ್ನು ಬೀರುವ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಮುಗ್ಧಗೊಳಿಸುವಂತಿದೆ.

ಇದೇ ಮಟ್ಟದ ಇನ್ನೊಂದು ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಲಂಬಾಣಿಯೊಬ್ಬಳು ನವಿಲೊಂದನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಮರದ ನೆರಳನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಿ ನಿಂತಿರುವ ಗಂಭೀರ ರೀತಿಯನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಸೂಫಿಯವರು ತಮ್ಮ ಕಲಾ ಪ್ರೌಢಿಮೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವಳ ಮುಖ ಭಾವ, ಉಡಿಗೆ, ತೊಡಿಗೆ, ಮೈ ಬಣ್ಣ ಸನ್ನಿವೇಶಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಚಿತ್ರವಾಗಿರುವ ಮಾಟವಾಗಿರುವ ಶರೀರ ಮುಂತಾದವುಗಳಲ್ಲಿ ಸೂಫಿಯವರ ಕೈ ಚಳಕವನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು. ನಿಬಿಡವಾದ ಕಾನನದ ಹೆಮ್ಮರಗಳ ಸಂದಿನಿಂದ ತೂರಿ ಬಂದ ಹೊಂಗಿರಣಗಳು ಆಕೆಯ ಕಾಂತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವಂತಿವೆ. ಸೂಫಿಯವರ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಚಿತ್ರಗಳು ಎಲ್ಲರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಸೆಳೆದಿವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ 'ನಗ್ನ ಸುಂದರಿ', 'ವನರಾಣಿ', 'ಪ್ರೇಮ ದೃಷ್ಟಿ' ಮುಂತಾದವು.

ನಗ್ನ ಸುಂದರಿ ಮಹಮದೀಯ ನವ ಯುವತಿಯೋರ್ವಳು ಶಯನ ಗೃಹದಲ್ಲಿ ತನ್ನಿನಿಯನ ಆಗಮನವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿ, ತನ್ನ ಅರೆ ನಗ್ನದ ದೇಹ ಕೃತಿಯನ್ನು ಪ್ರೇಮದಿಂದ ಉನ್ಮತ್ತಳಾಗಿ ತನ್ನೆದುರಿನಲ್ಲಿರುವ ಮುಕುರದಿಂದ ಮೈಮರೆತು ಕೂತಿರುವ ಮೋಹಕ ಚಿತ್ರಣ ಕಿಟಕಿಯಿಂದ ತೂರಿ ಬಂದ ಬೆಳಕು ಅವಳ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಹಿಮ್ಮಡಿಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಊಹಿಸಿದ ಕಲಾವಿದ ಸೂಫಿಯವರಷ್ಟೇ ರಸಿಕರು. ಅದೆಷ್ಟು ನೈಜತೆ ಅವರ ಕುಂಚದಲ್ಲಿ ಅಡಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮನಗಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ.

ವನರಾಣಿ - ಈ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ವನರಾಣಿಯೊಬ್ಬಳು ತನ್ನ ಗುಡಿಸಿಲಿನ ಮುಂಬದಿಯ ಕಲ್ಲು ಬಂಡೆಯ ಮೇಲೆ ಕಾಲು ಇಳಿಬಿಟ್ಟು ತನ್ನ ಕೈಗಳಿಂದ ತಾನು ಕುಳಿತಿರುವ ಬಂಡೆಯ ಕೆಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸರಪಳಿಗಳಿಂದ ಬಿಗಿದಿರುವ ಚಿರತೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಚಿನ್ನಾಟವಾಡುವ ಕಾಡುಜನರ ಸ್ವಾಭಾವಿಕತೆ ಇದೆ. ಕೆಣಕಲ್ಪಟ್ಟ ಚಿರತೆಗಳು ಸರಪಳಿ ಕೀಳುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಟ್ಟೆದ್ದು ಮುನ್ನುಗ್ಗುವುದು. ಆಕೆಯ ದಷ್ಟ ಪುಷ್ಟ ದೇಹಾಕೃತಿ, ಕೈಕಾಲು ತೋಳು ಬಂದಿಗಳು, ಚಿರತೆಯ ಚರ್ಮವನ್ನುಳ್ಳ ಬಾಸಿಂಗವನ್ನು ಮುಡಿದು ಕುಳಿತಿರುವ ಅರೆನಗ್ನ ರೂಪಿಣಿಯ ಚಿತ್ರ. ಅಷ್ಟೆ ಅಲ್ಲ ಚಿರತೆಯ ಆಕೃತಿ, ಬಣ್ಣ ಎಲ್ಲವೂ ಜೀವ ಕಳೆಯಿಂದ ರಾರಾಜಿಸುತ್ತಿವೆ.

ಪ್ರೇಮದೃಷ್ಟಿ - ಈ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಗಂಡು ನವಿಲೊಂದು ಪ್ರೇಮಮಯ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ತನ್ನೆದುರಿನಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ನವಿಲಿನಲ್ಲಿ ನೆಟ್ಟು ತನ್ನ ಗರಿಗಳನ್ನು ಚಾಮರವಾಗಿ ಬೀಸಿಕೊಂಡು ನಿಂತಿರುವ ಮೋಹಕತೆಯಿದೆ. ಇವುಗಳ ಸುತ್ತ ಮುತ್ತಣ ನೆಳಲು ಬೆಳಕಿನಿಂದ ಕೂಡಿದ ನಿಸರ್ಗ ನೋಟ ನಯನ ಮನೋಹರವಾಗಿದೆ. ತೈಲ ವರ್ಣದ ಈ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಸೂಫಿಯವರ ಕುಂಚದ ಓಟವನ್ನು ಬಣ್ಣಗಳ ಪ್ರಖರತೆಯನ್ನು ಮನಗಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ಮೃಗ ಪಕ್ಷಿಗಳನ್ನು ಸೂಫಿಯವರು ಅದೆಷ್ಟು ಸೊಗಸಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೊಂದು ಚಿತ್ರ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆ. ಇವರ ಕಲೆಯ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಅಳೆಯಲು ಮೇಲಿನ ಕೆಲವು ಕೃತಿಗಳೇ ಸಾಕೆನಿಸುತ್ತವೆ.

ಮೈಸೂರಿನ ವಾಣಿವಿಲಾಸ ಬಡಾವಣೆಯ ವಿದ್ಯಾವರ್ಧಕ ಸಂಸ್ಥೆ ಇಬ್ಬರು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕಲಾವಿದರಿಂದ ಒಂದು ಚಿತ್ರವನ್ನು ರಚಿಸಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡಿತು. ಸೂಫಿ ಹಾಗೂ ನಂಜುಂಡ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿ ಒಂದು ಚಿತ್ರ ರಚಿಸಿದರು. ''ಸರಸ್ವತಿ'' ಚಿತ್ರ ಅದು ತೈಲ ವರ್ಣದಲ್ಲಿದೆ. ವಿದ್ಯಾಸಂಸ್ಥೆಯ ವರಾಂಡಾದ ಭಿತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಸರಸ್ವತಿಯ ಆಕೃತಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಮಿಯವರು ಮತ್ತು ಈ ಸರಸ್ವತಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಪ್ರಕೃತಿ ರಮ್ಯವಾದ ಪರಿಸರವನ್ನು ಸೂಫಿಯವರು ಬಹು ಜಾಣ್ಮೆಯಿಂದ ರಚಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ಇಬ್ಬರು ತಮ್ಮ ಕಲಾಕೌಶಲ್ಯವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಮೆರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಒಬ್ಬ ಕಲಾವಿದ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಕಲಾವಿದನ ಬಗ್ಗೆ ಅಷ್ಟೇನೂ ಗೌರವ ಪ್ರೀತಿ ತೋರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಅಪವಾದದ ಮಾತು ಇದೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಈ ಖ್ಯಾತ ಕಲಾವಿದರಿಬ್ಬರು ಒಂದೇ ಚಿತ್ರ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿ ಸೈ ಎನ್ನಿಸಿದ್ದು ನಿಜಕ್ಕೂ ಅಚ್ಚರಿ ಪಡುವಂಥಹದು. ಇವರಿಬ್ಬರ ಸ್ನೇಹವು ಹಾಲು ಜೇನಿನಂತೆ ಮಧುರವಾಗಿತ್ತು. ಇದಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ಸರಸ್ವತಿ ಚಿತ್ರ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ನಿಂತಿದೆ.

ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಚಿರತೆ - ಈ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಕಾಡಿನ ನಡುವೆ ನಿಂತ ನೀರಿಗೆ ಬಾಯೊಡ್ಡಿ ತನ್ನ ದಾಹವನ್ನು ತಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಕಿರು (೧೦'' X ೫'') ತೈಲ ಚಿತ್ರ ನನ್ನ ಬಳಿ ಇದೆ. ತೆಳುವಾಗಿ ಕತ್ತರಿಸಿ ನಯ ಮಾಡಿದ ಮರದ ಕಾಂಡವನ್ನೇ ಕ್ಯಾನುವಾಸನ್ನಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಕಾಲುಗಳನ್ನು ಮಡಚಿ ನೆಲವನ್ನು ರಾಚಿಕೊಂಡು ತಲೆಬಾಗಿ ನೀರು ಕುಡಿಯಲು ನಾಲಿಗೆ ಚಾಚಿರುವ ಚಿರತೆಯ ಚಿತ್ರ. ನಾಲಿಗೆಯ ಸ್ಪರ್ಷದಿಂದ ನೀರಿನ ಚಲನೆಗೊಂಡಿರುವುದು, ಕೆರೆಯ

ದಂಡೆಯಲ್ಲಿನ ಗಿಡಮರಗಳು ದಿಬ್ಬದ ಸಾಲು. ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ಮಬ್ಬು ಕತ್ತಲೆ ನೆಳಲು ಬೆಳಕು, ಹಸಿರು ಮಿಶ್ರ ಹಳದಿ ಬಣ್ಣದ ಗರಿಕೆ, ಈ ಪ್ರಶಾಂತ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಚಿರತೆ ಯಾವುದೂ ಆತಂಕ ಇಲ್ಲದೇ ನೀರಿಗೆ ಬಂದಿಳಿದಿರುವ ದೃಶ್ಯ ನಯನ ಮನೋಹರವಾಗಿದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಭಯಂಕರವಾಗಿದೆ. ನೋಡಿದಾಕ್ಷಣ ಚಿರತೆಯೆಂದು ಗುರುತಿಸಬಹುದಾದ ಮೈಬಣ್ಣ, ನಿಲುವು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಸೂಫಿಯವರ ಕುಂಚ ಕೌಶಲ್ಯವನ್ನು ಈ ಪುಟ್ಟ ಕೃತಿಯಲ್ಲೂ ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಸೂಫಿಯವರ ಏಳು ವರ್ಣ ಚಿತ್ರಗಳು ಮೈಸೂರಿನ ಜಗನ್‌ಮೋಹನ ಚಿತ್ರಶಾಲೆಯಲ್ಲಿವೆ. ಮೊದಲ ಮಹಡಿಯಲ್ಲಿ ಮೂರು ತೈಲ ಚಿತ್ರಗಳು ಕೆಳ ಹಜಾರದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಜಲವರ್ಣ ಚಿತ್ರಗಳು ಪ್ರದರ್ಶಿತವಾಗಿವೆ. ''ಜಿಪ್ಸಿ ಕುಕ್ಕರ್'' ಒಂದು ಚಿತ್ರ ಬಿಟ್ಟರೆ ಉಳಿದವು ವನ್ಯ ಜೀವಿಗೆ ಸೇರಿದ ಚಿತ್ರಗಳಾಗಿವೆ. ಅವುಗಳ ಭೇಟಿಯ ಸೊಗಸನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮನಗಂಡವರು ಸೂಫಿಯವರು. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ಬೇಟೆಯ ಹೃದಯಸ್ಮಿತವಾದ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಸುಂದರವಾಗಿ ಅಷ್ಟೇ ಸಹಜವಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸಬಲ್ಲವರಾಗಿದ್ದರು. ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಇವರು ರಚಿಸಿದ ಚಿರತೆಯ ನವಿಲು ಬೇಟೆ, ಆಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಕಾದು ಕುಳಿತ ಸಿಂಹ, ಅಲೆಮಾರಿ ಹೆಣ್ಣು ಸಿಂಹ, ಹೆಬ್ಬಾವನ್ನು ಕೆಣಕುತ್ತಿರುವ ಹೆಣ್ಣು ಸಿಂಹ, ಮಲಗಿರುವ ಸಿಂಹ, ಕರಡಿಗಳು ಮುಂತಾದ ಈ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಮಿತವಾದ ವರ್ಣಗಳಿಂದ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಅಷ್ಟೇ ಶಕ್ತಿಶಾಲಿ ಚಿತ್ರಗಳಾಗಿವೆ.

ಚಿರತೆಯ ನವಿಲು ಬೇಟೆ : ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಚಿರತೆಯೊಂದು ನವಿಲನ್ನು ಹಿಡಿದು ತಿನ್ನಲು ಬಾಯಿ ಹಾಕಿರುವ ಭಯಾನಕ ಸನ್ನಿವೇಶ ಇಲ್ಲಿ ಮೂಡಿದೆ. ಚಿರತೆಯ ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಎತ್ತರವಾದ ದಟ್ಟವಾಗಿ ಬೆಳೆದ ಮರಗಳು ಅದರಾಚೆ ಬಟ್ಟ ಬಯಲು. ಚಿರತೆಯು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾಣುವಂತೆ ವರ್ಣ ಸಂಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸೂಫಿ ತಮ್ಮ ಚಮತ್ಕಾರವನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಬಾಗಿದ ಚಿರತೆಯ ಕತ್ತು, ಸೆಟೆದ ಕಿವಿ, ಚಾಚಿದ ಬಾಲ, ಇದರ ಹೊಟ್ಟೆಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬಿಳಿ ಕೂದಲು ಆವರಿಸಿಕೊಂಡು ತಕ್ಷಣ ಚಿರತೆಯೆಂದು ಗುರುತಿಸಬಹುದು. ಚಿರತೆಯ ಮುಂಗಾಲುಗಳ ಹಿಡಿತಕ್ಕೆ ನವಿಲು ತನ್ನ ಗರಿಗಳನ್ನು ಚೆಲ್ಲಿದೆ. ಚಿರತೆಯ ಕಣ್ಣಿನ ದೃಷ್ಟಿ ನವಿಲಿನಲ್ಲಿ ನಾಟಿದೆ. ಚಿರತೆಯ ಬಿಳಿ ಮೀಸೆ ಸೆಟೆದಿದೆ.

ಮರಗಳ ಸಂದಿನಿಂದ ಕಾಣುವ ನೀಲಿ ಆಕಾಶ, ಪ್ರಶಾಂತತೆ ಭೀತಿಯನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತ ಮನೋಹರವಾಗಿ ಚಿತ್ರಿತವಾಗಿವೆ.

ಕರಡಿಗಳು : ಮೂರು ಬಿಳಿ ಕರಡಿಗಳು ಇವು ಶೀತ ವಲಯದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಹಿಮಾಲಯ ಪರ್ವತದ ತಪ್ಪಲಿನ ಕೆಳಗೆ ವಾಸಿಸುವ ಕರಡಿಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಹರಿಯುವ ನೀರಿನ ದಂಡೆಯಲ್ಲಿರುವ ಚಿತ್ರ. ಒಂದು ಕರಡಿ ನೀರಿಗೆ ಇಳಿದು ಮೇಲಕ್ಕೆ ದಡ ಸೇರಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿರುವಂತೆಯೂ ಇನ್ನೊಂದು ದಡ ಸೇರಲು ಒದ್ದಾಡುವಂತಿರುವಂತೆಯೂ ಇವುಗಳ ನಡುವೆ ಮತ್ತೊಂದು ಬಿಳಿ ಕರಡಿ ಕಲ್ಲು ಬಂಡೆಯ ಮೇಲೆ ನಿಂತುಕೊಂಡಂತೆಯೂ ಚಿತ್ರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕರಡಿಗಳ ಮೂತಿ ನೀಲಿ ಮಿಶ್ರ ಕಂದು ವರ್ಣದಲ್ಲಿ ಉಳಿದ ಭಾಗ ಬಿಳಿ ಕೂದಲಿನಿಂದಲೂ ಕೂಡಿದ್ದು ಸೂರ್ಯನ ಎಳೆ ಬೆಳಕು ಮುಖದ ಮೈಮೇಲೆಲ್ಲಾ ಚೆಲ್ಲಿದೆ. ಚಿತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ನೆರಳು ಬೆಳಕನ್ನು ನೋಡುಗರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಸೂರೆಗೊಳಿಸುವಲ್ಲೂ ಸೂಫಿಯವರ ಕುಂಚ ಸಾರ್ಥಕತೆ ಪಡೆದಿದೆ. ಅವರ ಕಲಾಸಿದ್ಧಿ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಕರಡಿಗಳ ಪ್ರತಿಬಿಂಬ ನೀರಿನ ಚಲನವಲನಗಳನ್ನು ಸೊಗಸಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂಬದಿ ನೀಲ ವರ್ಣದಲ್ಲಿ ಚಲಿಸುವ ಬೆಳ್ಳಿ ಮೋಡಗಳ ಪ್ರತಿಬಿಂಬದಿಂದ ಕರಡಿಗಳು ಎದ್ದು ಕಾಣುವಂತೆ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಕರಡಿಗಳ ಬಿಳಿ ಕೂದಲುಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಭಾವಿಕತೆಯಿಂದ ಚಿತ್ರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸೂಫಿಯವರು ತೈಲವರ್ಣ ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿಯೂ ಸಿದ್ಧಹಸ್ತರು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಈ ಕೃತಿಯ ಚಿತ್ರಗಳೇ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿವೆ.

ಹೆಬ್ಬಾವನ್ನು ಕೆಣಕುವ ಹೆಣ್ಣು ಸಿಂಹ: ದಿಬ್ಬದ ಮೇಲೆ ಸುರುಳಿ ಬಿಚ್ಚಿದ ಹೆಬ್ಬಾವು ಸಿಂಹದ ಘರ್ಜನೆಯಿಂದ ಹೆದರಿದರೂ ತನ್ನ ಬುಸುಗುಟ್ಟುವಿಕೆಯಿಂದ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ತೋರುತ್ತಿರುವ ಭಯಾನಕ ದೃಶ್ಯ. ಮುಂಗಾರು ಚಾಚಿ ಬಾಲ ಸೆಟೆದು ತಲೆ ಎತ್ತಿದ ಹೆಣ್ಣು ಸಿಂಹ ಹೆಬ್ಬಾವನ್ನು ಕೆಣಕುತ್ತಿರುವ ನೋಟ ಅಪರೂಪವಾದುದು. ಬಿಳಿ ಮೀಸೆ ಹೊಂದಿರುವಂತೆ ಕೇಸರಿ ಬಣ್ಣದ ಈ ಹೆಣ್ಣು ಸಿಂಹ ಆಕ್ರೋಶಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದ ಅರೆಗಣ್ಣುಗಳು ತೆರೆದ ಬಾಯಿ, ಕೋರೆಹಲ್ಲುಗಳು ಆರ್ಭಟಿಸುವ ನಿಲುವು ಎಲ್ಲವೂ ಸಹಜವಾಗಿ ಮೂಡಿಬಂದಿವೆ. ಹಳದಿ ಮಿಶ್ರಿತ ನೇರಳೆ ವರ್ಣದ ಹೆಬ್ಬಂಡೆ ಅದರ ಹಿಂಬದಿ ಎತ್ತರವಾಗಿದ್ದು ಬೆಳೆದ ಗಿಡ ಮರಗಳು, ಮುಂದೆ ತಿಳಿ ಹಸಿರು ಮಿಶ್ರಿತ ನೀಲಿ

ಆಕಾಶ, ಚಲಿಸುವ ಬಿಳಿ ಮಿಶ್ರ ಬೂದು ವರ್ಣದ ಮೋಡಗಳು, ನೇರಳೆ ವರ್ಣದ ಬಂಡೆಗಲ್ಲಿನ ಸಂದಿನಿಂದ ತೂರಿಬಂದ ಗಿಡದ ಕೊಂಬೆ ಇವುಗಳ ಮುಂದೆ ಬೆಟ್ಟದ ಸಾಲು, ಎಲ್ಲವೂ ಸಹಜತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ಪ್ರಶಾಂತ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಬೇಟೆಗಾಗಿ ಕಾದು ಕುಳಿತ ಸಿಂಹದ ಈ ಚಿತ್ರ ಬಹು ಸುಂದರವಾಗಿ ಚಿತ್ರಿತವಾಗಿದೆ.

ಇದೇ ರೀತಿ ಇನ್ನೊಂದು ಚಿತ್ರ **ಮಲಗಿರುವ ಸಿಂಹ, ಆಹಾರ ಹುಡುಕುವ ಸಿಂಹ.** ಈ ಸಿಂಹವೂ ಕೂಡ ಮುಂಗಾಲು ಚಾಚಿ, ಅರೆ ಬಾಯಿ ತೆರೆದು ಬೇಟೆಗೆ ಹೊಂಚು ಹಾಕಿ ಮಲಗಿರುವ ಸಿಂಹ. ಹಿಂದೆ ಎತ್ತಿದ ಕುಚ್ಚಿನ ಬಾಲ, ತಿಳಿ ಹಳದಿ ವರ್ಣದ ಮೈಬಣ್ಣ ತಲೆಯ ಕತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ ನೀಳವಾದ ಕೇಸರಿ ಕೂದಲು, ಹಿಂಬದಿ ಬೆಳೆದ ಬಿದಿರಿನ ಪೊದೆ, ದಟ್ಟ ಬಯಲು ಸ್ವಚ್ಛ ದಿಗಂತದಲ್ಲಿ ಸಾಗುವ ಬೆಳ್ಳಿಮೋಡಗಳು ಎಲ್ಲವೂ ಸಿಂಹದ ಚಿತ್ರಕ್ಕೆ ಕಳೆ ತಂದಿವೆ. ಕಾಡಿನ ಬಯಲಿನಲ್ಲಿ ಹಸಿರು ಹುಲ್ಲುಗಾವಲಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತ ಹೆಣ್ಣು ಸಿಂಹ, ಬಾಯಿ ಮುಚ್ಚಿರುವ, ಬಾಲ ಎತ್ತಿರುವ ಸೆಟೆದ ಕಿವಿಗಳು ಸಾಗಿಬರುತ್ತಿರುವ ಚಲನೆ ಈ ಕಡು ನೇರಳೆ ವರ್ಣದ ಹೆಣ್ಣು ಸಿಂಹ, ಚಲಿಸುವ ಮೋಡಗಳು, ಸಾಲು ಮರಗಳು ಎಲ್ಲವೂ ನೈಜತೆಯಿಂದ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತವೆ. ಹಳದಿ ಮಿಶ್ರಿತ ಹಸಿರು ಹುಲ್ಲುಗಾವಲಾದರು ಕುಂಚದ ಸೆಳೆತದಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಎದ್ದು ತೋರುತ್ತದೆ.

ಜಿಪ್ಸಿ ಕುಕ್ಕರ್ : ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಅಡಿಗೆ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಂಗಸೊಬ್ಬಳು ಒಲೆಯ ಮುಂದೆ ಕುಳಿತು ಅನ್ನ ಬೇಯಿಸುವ ದೃಶ್ಯ. ಇಲ್ಲಿ ದಟ್ಟವಾದ ಹೊಗೆ ಒಲೆಯಿಂದ ಬರುವ ಬೆಂಕಿಯ ಬೆಳಕಿನ ಪ್ರಖರತೆ ಹೆಂಗಸಿನ ಮುಖದ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಿರುವ ಬೆಳಕು ಎಲ್ಲವೂ ಸಹಜವಾಗಿ ಚಿತ್ರಿತವಾಗಿದೆ. ಸಂಯೋಜನಾ ಚಿತ್ರದಲ್ಲೂ ಸೂಫಿಯವರು ಉತ್ತಮ ಸಾಧನೆಗೆ ಈ ಚಿತ್ರ ನಿದರ್ಶನವಾಗಿದೆ. ತಾವು ಬೆಳೆದು ಬಂದ ಪರಿಸರ ಇಲ್ಲಿ ಸಹಜವಾಗಿ ಚಿತ್ರಿತವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಕುವೆಂಪು ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಜಾನಪದ ವಸ್ತು ಸಂಗ್ರಹಾಲಯಕ್ಕೆ ಸೂಫಿಯವರ ಎರಡು ವನ್ಯ ಜೀವಿಗಳ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. 'ಸುಧಾ'ದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ಹುಲಿಯ ಚಿತ್ರ ಮತ್ತೊಂದು ಜಿಂಕೆಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ಕುಳಿತಿರುವ

ಚಿರತೆಯ ಚಿತ್ರ ಕರಡಿಯೊಂದಿಗೆ ಕಾಳಗವಾಡುತ್ತಿರುವ ಮತ್ತೊಂದು ಚಿತ್ರ. ಕಾಡು ಕೋಣದ ಜೊತೆಗೆ ಕಾಳಗವಾಡುತ್ತಿರುವ ಚಿರತೆಯ ಚಿತ್ರವೊಂದು ಮೈಸೂರಿನ ಗಣ್ಯರೊಬ್ಬರ ಮನೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಇವಲ್ಲದೆ ನೂರಾರು ಚಿತ್ರಗಳು ಕರ್ನಾಟಕದ ಒಳಗೂ ಹೊರಗೂ ಕಲಾಸಕ್ತರ ಮನೆಯ ಭಿತ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ರಾರಾಜಿಸುತ್ತಿವೆ.

ಒಟ್ಟಾರೆ ಸೂಫಿಯವರ ಹೃದಯವೂ ವೀರರಸದಿಂದ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿದ್ದಿತೆಂಬುದಕ್ಕೂ ಅವರು ರಚಿಸಿರುವ ಬಹುಪಾಲು ವನ್ಯಜೀವಿಗಳ ಬೇಟೆಯ ಚಿತ್ರಗಳು ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿವೆ. ಸೌಂದರ್ಯದಲ್ಲಿ ಭೀತಿಯೂ ಸಮ್ಮಿಳನಗೊಂಡು ರೌದ್ರ್ಯಾಯುಕ್ತವಾದ ಚಿತ್ರ ರಚನೆಯಲ್ಲೂ ಸೂಫಿಯವರು ಸಿದ್ಧ ಹಸ್ತರೆನಿಸಿ ತಮ್ಮ ಎಲ್ಲ ಕಲಾ ಮಜಲಿನಲ್ಲೂ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಸೂಫಿಯವರು ಹೆಚ್ಚು ಶ್ರದ್ಧೆ ವಹಿಸಿದ್ದು ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ. ಅದರಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಹಸ್ತರಾದ ಕಲಾವಿದರೆಂಬ ಕೀರ್ತಿ ಗಳಿಸಿದ್ದರು. ಅವರು ಆಧುನಿಕ ರೀತಿಯನ್ನು ಬಯಸುವವರಾಗಿದ್ದರು. ಮೂಢನಂಬಿಕೆಗಳನ್ನಾಗಲೀ ಹಳೆಯ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನಾಗಲೀ ಅಷ್ಟಾಗಿ ನಂಬುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರಕೃತಿಯ ಯಥಾವತ್ತಾಗಿ ಕಾಣುವ ವಸ್ತುವನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಬಲದಿಂದ ನಂಬುವವರಾಗಿದ್ದರು. ಅವರಿಗೆ ದುಃಖ, ಸುಃಖ, ಸತ್ಯ ಸೌಂದರ್ಯ ಜೀವನದ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ಕಂಡರೆ ಪಂಚಪ್ರಾಣ. ಈ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸಲು ಅವರ ಮನಸ್ಸು ಕಾತುರ ಪಡುತ್ತಿತ್ತು.

ಅವರ ಚಿತ್ರಗಳು ಕನ್ನಡ ನಾಡಿಗೆ ಅಪಾರ ಗೌರವ ತಂದಿವೆ. ಅವುಗಳು ಸುಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ, ಹೃದಯಂಗಮವಾಗಿ ಕಲಾಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪ್ರಜ್ವಲಿಸುವ ಚಾಕಚಕ್ಯತೆಯಿಂದ ಕಂಡು ಬರುತ್ತವೆ. ಮೈಸೂರು ದಸರಾ ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಅವರ ಕಲಾ ಕೃತಿಗಳು ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಬಹುಮಾನ ಗಳಿಸಿವೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲಾ ಆ ಕೃತಿಗಳು ಕ್ಷಣ ಮಾತ್ರದಲ್ಲಿ ವಿಕ್ರಯವಾಗಿರುವುದೇ ಅವರ ಕಲಾ ಪ್ರತಿಭೆಗೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಕೆಲವನ್ನು ಕೊಂಡಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಲಲಿತಕಲಾ ಅಕಾಡೆಮಿ ಅವರ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದುದಲ್ಲದೆ ಕೆಲವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದೆ. ಮೈಸೂರಿನ ಜಗನ್‌ಮೋಹನ ಕಲಾಶಾಲೆ ಇವರ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಕೊಂಡು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದೆ. ಗಂಗೋತ್ರಿಯ ಜಾನಪದ ವಸ್ತು ಸಂಗ್ರಹಾಲಯದ ಚಿತ್ರ ಕಲಾ ಗ್ಯಾಲರಿಗೆ ಸೂಫಿಯವರ ಎರಡು ಕೃತಿಗಳನ್ನು ದಾನವಾಗಿ ನೀಡಿದ್ದು

ಪ್ರದರ್ಶಿತವಾಗಿದೆ. ಅನೇಕ ಚಿತ್ರಗಳು ಅವರ ಅಭಿಮಾನಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿತವಾಗಿವೆ.

ಸೂಫಿಯವರು, ಕರ್ನಾಟಕದ ಕಲಾಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೊಂಬೆಳಕನ್ನು ಬೀರಿದರು. ನವೀನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಾದಿಯನ್ನು ಹಸನು ಮಾಡಿದರು. ಕಲೆಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಹಣದ ಸುಲಿಗೆ ಅವರಿಗೆ ಸಲ್ಲದ್ದಾಯಿತು. ಬಡತನದ ಬೇಗೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಂದರು. ಹಣದ ಆಸೆಗೆ ಕಲೆಯನ್ನು ಕೈ ಬಿಡಲಿಲ್ಲ. ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದರು. ಜನರ ಒಣ ಹೊಗಳಿಕೆಯಿಂದ ಬರುವ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಗೆ ಮನ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಶಾಂತ ಸ್ವಭಾವದ ಅವರು ತಮಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಅಲ್ಪ ವೇತನದಲ್ಲಿ ತೃಪ್ತಿ ಜೀವನ ನಡೆಸುವ ಛಲಗಾರರಾಗಿದ್ದರು. ಬಡತನವನ್ನು ಬೆನ್ನಟ್ಟಿ ಬಂದರು. ಧರ್ಮದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ದೂರ ಸರಿದವರಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಒಣ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಗೆ ಬೆಲೆಕೊಡದ ಸೂಫಿ ನೀತಿಯಲ್ಲಿ ಯತಿಯಂತಿದ್ದರು. ಅವರಿಗೆ ಆಗದವರನ್ನು ಮಿತ್ರರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಗುಣ ಅವರದಾಗಿತ್ತು. ಸದಾ ಹಸನ್ಮುಖಿಗಳಾಗಿ ಸೌಮ್ಯ ರೀತಿಯ ಆಡಂಬರವಿಲ್ಲದ ಸ್ವಚ್ಛ, ಸರಳ ಉಡಿಗೆ ತೊಡಿಗೆಯ ಬದುಕು ಅವರದಾಗಿತ್ತು.

''ಇಂತಹ ಒಳ್ಳೆಯ ಸದ್ಗುಣ ಶೀಲ ಮುಸ್ಲಿಂ ಕಲಾಧ್ಯಾಪಕ ಮಿತ್ರ ಸಿಗುವುದು ಬಹಳ ಅಪರೂಪ'' ಎಂದು ಅವರ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿಗಳಾಗಿದ್ದ ದಿ.ವೈ. ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ರಾಜು ಅವರು ಹೇಳುವ ಅಭಿಮಾನದ ಮಾತು ಯಾರೇ ಆದರು ಒಪ್ಪಲೇಬೇಕು.

ಸೂಫಿಯವರ ಜೊತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ ಖ್ಯಾತ ಕಲಾವಿದ ಎಂ.ಜೆ. ಶುದ್ಧೋದನರು (೧೪-೧೨-೯೭ರಲ್ಲಿ) ಹೀಗೆ - F.M. Soophie, I first met him when I joined C.T.I. in 1931. After I was admitted to the 3rd year, when Soophie was in 4th year. Late N. Hanumaiah, Abdul Ajeez S/o. Late Ajeez Mohammed Mysore palace artist who was very good at animal paintings. After sometime he went to kabul as Principal, Kabul School of Arts by seeing his works, Soophie got interest in painting animals. So Soophie used to visit Mysore zoo after and practiced sketching wild animals and many paintings.

After his fine Arts course in C.T.I., he joined J.J. School of Art of Bombay, with late Souquath Alli, who became a master craftsman - in Inlay work. Soophie joined C.T.I. as Art instructor. His colleagues were Y.S. Raju, S. Nanjunda Swamy and Rajasekaraiah.

During my period as vice principal (Arts) I observed Soophie as a dedicated teacher. He used to treat his students as his friends, and was very special for his simple living and good native he was loved by one and all.

ಸೂಫಿಯವರನ್ನು ಸಮೀಪದಿಂದ ಬಲ್ಲ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಹಿರಿಯ ಕಲಾವಿದ ದಿ. ರೂಮಾಲೇ ಚಿನ್ನ ಬಸವಯ್ಯನವರು ನನಗೆ ಬರೆದ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ''ಸೂಫಿ ಸಾಹೇಬರ ಪತ್ರ ತಲುಪಿದೆ. ಅವರ ಚಿತ್ರಗಳು ಉತ್ತಮ ಸ್ಥಳ ಸೇರಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿವೆ. ಅವರು ಹಾಕಿರುವ ಹಣ ತೀರಾ ಕಡಿಮೆ ಸರಿಯಾದ ಬೆಲೆಗೆ ಬಿಕರಿ ಮಾಡಲು ಯತ್ನಿಸುವೆ. ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣ ದೊರಕುವಂತಾದರೂ ನನ್ನ ಭಾಗದ ಸೇವೆ ಮಾಡಿದಂತಾಗುವುದು. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಸೂಫಿಯವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಗೌರವ ಸಂಭಾವನೆ ಸಲ್ಲಲೇಬೇಕು. ನೀವು ಅತ್ತ ಕಡೆಯಿಂದ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ'' ಎಂದು ನನ್ನನ್ನು ಕಾರ್ಯಶೀಲನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದರು. ರುಮಾಲೇ ಅವರ ಈ ಸೂಚನೆ ನೆರವೇರುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದು ನನ್ನ ಸೇವೆ ಭಾವಿಸುವೆ.

ಸೂಫಿಯವರ ಅಭಿಮಾನಿ ಕಲಾವಿದರು ಚಾಮರಾಜೇಂದ್ರ ದೃಶ್ಯ ಕಲಾ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ನಿವೃತ್ತ ಡೀನ್ ಅವರಾದ ಪ್ರೊ. ವಿ.ಎನ್. ಸೋಲಾಪುರ್‌ಕರ್ ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ''ನಾನು ಕಾವಾದ ಪ್ರಥಮ ಡೀನಾಗಿ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಬಂದಾಗ ನನ್ನ ಕಛೇರಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದವರಲ್ಲಿ ಸೂಫಿ, ಎಸ್.ಎನ್. ಸ್ವಾಮಿ, ಪಿ.ಆರ್. ತಿಪ್ಪೇಸ್ವಾಮಿ, ಗುರು, ಇವರು ಪ್ರಮುಖರಾಗಿದ್ದು ನೆನಪಾಗುತ್ತದೆ''.

ಸೂಫಿಯವರು ಅತಿ ಆತ್ಮಿಯರಾಗಿದ್ದರೂ, ನೂತನ ಕಲಾ ಶಾಲೆ ಕೆಲಸಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮೆಚ್ಚುಗೆ ಸೂಚಿಸಿದ್ದರು. ಬೊಂಬಾಯಿ ಜೆ.ಜೆ. ಕಲಾಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಲಿತ ಸೂಫಿಯವರಿಗೆ ನನ್ನನ್ನು ಕಂಡರೆ ಅಭಿಮಾನ ಕಾರಣ ನಾನು ಅದೇ ಶಾಲೆಯಿಂದ ಬಂದವನೆಂದೂ.

ಸೂಫಿಯವರು ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದರಲ್ಲದೇ ಒಮ್ಮೆ ತಾವು ರಚಿಸಿದ ಪ್ರಾಣಿ ಪಕ್ಷಿಗಳ ಪೆನ್ಸಿಲ್ ಚಿತ್ರಗಳ ಡ್ರಾಯಿಂಗ್ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದರು. ಗ್ರಂಥ ರೂಪದಲ್ಲಿ ತರಲು ಸರ್ಕಾರದೊಡನೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದೆವು. ಸರ್ಕಾರದೊಡನೆ, ಆದರೆ ಅದು ಕೈ ಗೂಡಲಿಲ್ಲ. ಅದು ಹೊರ ಬಂದಿದ್ದರೆ ಕಲಾ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಸೂಫಿಯವರ ಒಳ್ಳೆಯ ಕಾಣಿಕೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ.

ಸೂಫಿಯವರು ಪಶು ಪಕ್ಷಿಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯಾಸ

ಮಾಡಿ ರೇಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಧಿಸಿದ ಸಾಧನೆ ಬಹು ದೊಡ್ಡದು. ಇದು ಭಾರತದ ಕಲಾಜಗತ್ತಿನಲ್ಲೆ ವಿರಳ. ಸೂಫಿಯವರು ಸ್ವಭಾವದಿಂದ ಅಂಜುಬುರುಕರಾಗಿದ್ದರು. ತಮ್ಮ ಕೆಲಸ ಸಾಧನೆ ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸಿದ್ದರು ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ತಮ್ಮ ಕಲಾಶಕ್ತಿ ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿದಿರಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವವರನ್ನು ಬೆನ್ನು ಹತ್ತುವ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಸೂಫಿಯವರ ಅಪ್ರತಿಮವಾದ ಪೆನ್ಸಿಲ್ ರೇಖಾ ಚಿತ್ರಗಳು ಮುಂದಿನ ಕಲಾಭ್ಯಾಸಿಗಳಿಗೆ ದೊರಕುವುದು ಕನಸಿನ ಮಾತಾಗಿದೆ. ಹೊರಬಂದರೆ ಪಶು ಪಕ್ಷಿಗಳ ಅನಾಟಮಿ ಚಿತ್ರಣ ತಿಳಿಯಬಯಸುವವರಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಕೊಡುಗೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ಕೃತಿ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಫಿಯವರು ನಿಧನರಾದ ಮೇಲೂ ಅವರ ಪುತ್ರ ನನಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆದು ವಿನಂತಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಈ ಕೃತಿ ಪ್ರಕಟಣೆಗೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವುದರಿಂದ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆ ಇತ್ತ ಗಮನ ಹರಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಸೂಫಿಯವರ ಸಂಗಾತಿಯಾಗಿದ್ದ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಶಿಲ್ಪಿ ಸಿ. ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಯ್ಯನವರನ್ನು ಸಮೀಪದಿಂದ ಬಲ್ಲವರು. ಇಬ್ಬರೂ ಒಂದೇ ಕಲಾಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದವರು. ಒಟ್ಟೊಟ್ಟಿಗೆ ದಿನ ನಿತ್ಯ ಓಡಾಡಿದವರು, ಸುಖ ದುಃಖವನ್ನು ತೋಡಿಕೊಂಡವರು. ಅದೆಷ್ಟೋ ಸಾರಿ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಯ್ಯನವರಿಗೆ ಬಂದ ಅಡ್ಡಿ ಆತಂಕಗಳನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸಲು ಧೈರ್ಯ ತುಂಬಿದರು. ''ಸಾಧು ಸ್ವಭಾವದ ಸೂಫಿಯವರಂತಹ ಶರಣರು ನನ್ನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ದೊರೆತದ್ದು ನನ್ನ ಭಾಗ್ಯ'' ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಈ ಶಿಲ್ಪಿಗಳು.

ಈ ಕೃತಿ ಹೊರಬರಲು ಸೂಫಿಯವರ ಕೆಲವು ರೇಖಾಚಿತ್ರಗಳು ನನಗೆ ಬೇಕಾಯಿತು. ಸೂಫಿಯವರ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಸಂಪರ್ಕಿಸಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಅವರ ಆಪ್ತರಿಂದಲೂ ಹೇಳಿಸಿ ನೋಡಿದೆ. ನನ್ನ ಆಸೆ ಕೈಗೂಡಲಿಲ್ಲ. ಸೂಫಿಯವರ ಆತ್ಮೀಯರೊಬ್ಬರ ಪೋನಿನ ನಂಬರ್ ದೊರಕಿತ್ತು, ಅವರನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸಿದೆ. ''ಸೂಫಿ ಶಿಷ್ಯ ತಿಪ್ಪೇಸ್ವಾಮಿ ಎಂದೆ''.

ಆ ವ್ಯಕ್ತಿ ಮಾತಾನಾಡಿದ್ದು ''ನಾನು ಅಕಸ್ಮಾತ್ ಸೂಫಿ ದೋಸ್ತ್. ನಿಮ್ಮ ಹೆಸರು ಸೂಫಿ ಹೇಳಿದ್ದು ಕೇಳಿದ್ದೆ. ನಿಮ್ಮ ಮುಖ ನೋಡಿಲ್ಲಾ-ನಾನೇ ಸೂಫಿ ಮಗನಿಗೆ ಹೆಣ್ಣು ಕೊಡಿಸಿದ್ದು. ದೇವರಂತಹ ಮನುಷ್ಯ ಸೂಫಿ. ಅವರಂತಹ ಮನುಷ್ಯರು ಈ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಹುಟ್ಟೋಕ್ಕಿಲ್ಲಾ, ನನ್ನದು ಗುಜರಿಯಲ್ಲಿ ವರ್ಕ್‌ಶಾಪ್ ಇದೆ. ಅಲ್ಲೊಬ್ಬರು ಸ್ವಾಮಿ (ಎಸ್.ಎನ್.

ಸ್ವಾಮಿ) ಅಂತ ಸೂಫಿ ಗೆಳೆಯ ಇದ್ರು. ಪೋಟೋ ಬರೀತಿದ್ರು. ಅವರು ಸೂಫಿ ಅವರನ್ನ, ಅವರ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ತುಂಬಾ ತಾರೀಪು ಮಾಡ್ತಿದ್ರು. ಇಂತಹವರು ಸಿಗೊಲ್ಲಾ ಸ್ವಾಮಿಗಳೇ ಅದನ್ನ ಕಂಡೆ ನಾನು ಸೂಫಿ ಮಗನಿಗೆ ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಹೆಣ್ಣು ಕೊಡಿಸಿ ಮದುವೆ ಮಾಡಿಸಿದ್ದೆ'' ಎಂದರು. ಅಸ್ಮತ್ ಸಾಹೇಬರು ಸೂಫಿ ಅವರ ಬಂಧುಗಳಾಗಿ ಇದ್ದವರು. ಇವರ ಮೂಲಕ ರೇಖಾ ಚಿತ್ರಗಳ ಛಾಯಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಸೂಪಿ ಬಳಗದವರಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದೆ. ಆದರೆ ಬರೀ ಅವರ ಮನೆಗಳ ದಾರಿ ಸವೆಸಿದ ಶ್ರಮವೇ ವಿನಹ ನನ್ನ ಆಸೆ ಫಲಿಸಲಿಲ್ಲ. ತಂದೆಗೆ ಇದರಿಂದ ಬರುವ ಕೀರ್ತಿಯ ಕಡೆ ಆಲೋಚಿಸಲಿಲ್ಲವಲ್ಲ ಎಂಬ ನೋವು ನನಗೆ ಕಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಕೊನೆಗೆ ಅವರ ಪುತ್ರ ನೂರ್ ಅಹಮ್ಮದ್ ಆ ಆಸೆಯನ್ನು ಪೂರೈಸಲು ಕೆಲವು ರೇಖಾಚಿತ್ರಗಳ ಛಾಯಾಚಿತ್ರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಕರಿಸಿದ್ದು ಸಂತೋಷ ತರಿಸಿತು. ಛಾಯಾಚಿತ್ರಕಾರ ಎಸ್.ತಿಪ್ಪೇಸ್ವಾಮಿ ಅವರ ಸಹಕಾರ ಮೆಚ್ಚುವಂತಹುದು.

ನಾನು ಧರ್ಮಸ್ಥಳದ ''ಮಂಜೂಶಾ'' ವಸ್ತು ಸಂಗ್ರಹಾಲಯದ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದ ದಿನಗಳು ಏಕೋ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದೆ. ಜೂನ್ ೪, ೧೯೮೮ರ ಸಂಜೆ ಮೈಸೂರಿನ ಪತ್ರಿಕಾಲಯ ಬಳಿ ಮಿತ್ರರೊಬ್ಬರು 'ಸೂಫಿ ಉಳಿಯುವಂತಿಲ್ಲಾ'' ಎಂದರು. ತಕ್ಷಣ ಕಲಾವಿದ ಗುರು ಜೊತೆ ಖಾಸಗಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಧಾವಿಸಿದೆ. ಮಂಚದ ಮೇಲೆ ಸೂಫಿ ಕುಳಿತಿದ್ದರು. ಲವಲವಿಕೆಯಿಂದ ಇದ್ದುದ್ದನ್ನು ಕಂಡು ನಾವು ಸಮಾಧಾನಗೊಂಡೆವು. ಅಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ನನ್ನ ಮಿತ್ರರಾದ ಡಾ: ಎಂ.ವಿ. ಗೋವಿಂದಪ್ಪನವರಿಗೆ ಸೂಫಿಯವರನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತಾ 'ಇವರು ಕರ್ನಾಟಕದ ದೊಡ್ಡ ಕಲಾವಿದರು, ನಮ್ಮ ಗುರುಗಳು ಕೂಡ. ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಿ'' ಎಂದು ವಿನಂತಿಸಿ ಹೊರಬಂದೆವು.

ಧರ್ಮಸ್ಥಳದಲ್ಲಿದ್ದ ನನಗೆ ಜೂನ್ ೧೫ರ ಸಂಜೆ ಮೈಸೂರಿನಿಂದ ಕಲಾವಿದ ಮಿತ್ರ ರಾಜಶೇಖರ ಕದಂಬ ಅವರಿಂದ ದೂರವಾಣಿ ಕರೆ ಬಂತು. ಸೂಫಿ ಅವರ ನಿಧನದ ವಾರ್ತೆ ನನಗೆ ಅಘಾತ ತಂದಿತ್ತು. ''ಧರ್ಮಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ನಿಸರ್ಗ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ರಚಿಸುತ್ತೇನೆ. ಪೂಜ್ಯ ಹೆಗಡೆಯವರಿಗೂ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.'' ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ ಸೂಫಿಯವರು ಬರಲಾಗಲಿಲ್ಲವಲ್ಲ ಅವರ ಕೊನೆಯ ಆಸೆ ನೆರವೇರಲಿಲ್ಲವಲ್ಲ, ಇಲ್ಲಿಗೆ ಭಗವಂತ ಕರೆಸಲಿಲ್ಲವಲ್ಲ!. ವಿಧಿ ನಿಯಮ ತಪ್ಪಾಲಾದೀತೇ!.

ಸೂಫಿಯವರು ದೈವಾಧೀನರಾದ ಮೇಲೆ ಅವರ ಪತ್ನಿ ಹಾಗೂ ಹಿರಿಯ ಮಗ ನೂರ್ ಅಹಮ್ಮದ್ ಅವರು ತಮ್ಮ ಒಡಲಾಳದ ನೋವು ನಲಿವುಗಳನ್ನು ಪತ್ರದ ಮೂಲಕ ಬರೆದು ತಿಳಿಸುವ ಸಂಪರ್ಕ ಇಲ್ಲಿಯ ತನಕ ಉಳಿದು ಬಂದಿದೆ.

ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಅಪರೂಪ ಕಲಾವಿದರಾಗಿ ೭೨ ವರ್ಷಗಳ ತುಂಬು ಸಾತ್ವಿಕ ಜೀವನ ನಡೆಸಿ (೧೩-೬-೧೯೮೮) ನಮ್ಮನ್ನಗಲಿದರು. ಅವರು ಚಿತ್ರಿಸಿದ ನೂರಾರು ಚಿತ್ರ ಕಲಾಕೃತಿಗಳು ಇಂದಿಗೂ ನಮ್ಮ ನಡುವೆ ಇದೆ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸೂಫಿಯವರನ್ನು ಮೀರಿಸುವಂತಹ ಕಲಾವಿದ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಈವರೆಗೂ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗೇನಾದರೂ ಕಲಾವಿದನೊಬ್ಬ ಹುಟ್ಟಿದರೆ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ಅವರ ಆತ್ಮ ಸಂತೋಷ ಪಡುತ್ತದೆ.

ಎಫ್.ಎಂ. ಸೂಫಿಯವರು ನಡೆದು ಬಂದ ದಾರಿ

೧) ಜನನ : ೧೯೧೬

೨) ಪೂರ್ಣ ಹೆಸರು : ಫಕೀರ್ ಮಹಮ್ಮದ್ ಸೂಫಿ (ಎಫ್. ಎಂ. ಸೂಫಿ)

೩) ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ : ಮೆಟ್ರಿಕ್

೪) ಚಿತ್ರಕಲಾಭ್ಯಾಸ : ಜಿ. ಡಿ. ಆರ್ಟ್, ಚಾಮರಾಜೇಂದ್ರ ಕಲಾ ಶಾಲೆ

೫) ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಬೊಂಬಾಯಿ ಕಲಾಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಲಾವ್ಯಾಸಂಗ ಮಾಡಲು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ವೇತನ ೩೫-೦೦ ರೂ. ಮಾಹೆಯಾನೆ.

೬) ಜೆ. ಜೆ. ಕಲಾಶಾಲೆ (ಬೊಂಬಾಯಿ) ಸೇರಿದ್ದು : ೧೯೩೬.

೭) ಅಜಂತಾ ಎಲ್ಲೋರಗಳ ಕಲಾಯಾತ್ರೆ : ೧೯೩೯

೮) ವಿವಾಹ : ೧೯೪೨

೯) ಇಬ್ಬರು ಪುತ್ರರು, ನಾಲ್ಕು ಜನ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು

೧೦) ಮೈಸೂರು ಚಾಮರಾಜೇಂದ್ರ ಕಲಾ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಲಾಧ್ಯಾಪಕ ವೃತ್ತಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದು : ೧೯೪೨

೧೧) ನಿವೃತ್ತಿ : ೧೯೭೧

೧೨) ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು :
ಕರ್ನಾಟಕ ಲಲಿತ ಕಲಾ ಅಕಾಡೆಮಿ...... ೧೯೮೨
ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಮೈಸೂರು ದಸರಾ ಕಲಾ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬಹುಮಾನ ಬಂದಿವೆ. ಐದು ನೂರು ರೂ. ಗಳು ಗೌರವಧನ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ

೧೩) ಸೂಫಿಯವರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಕಟವಾದ ಲೇಖನಗಳು ಕಲೋಪಾಸಕರು, ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ (ಪಿ. ಆರ್. ತಿಪ್ಪೇಸ್ವಾಮಿ) ಲೇಖಕರು; ೧೯೬೨
'ಉದಯವಾಣಿ',
'ಮೈಸೂರು ಪತ್ರಿಕೆ', ಲೇಖಕರು : ಪಿ. ಆರ್. ತಿಪ್ಪೇಸ್ವಾಮಿ.

ನವಿಲಿನ ಬೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಚಿರತೆ (ತೈಲವರ್ಣ ಚಿತ್ರ)

ಮಲಗಿರುವ ಸಿಂಹ (ಜಲವರ್ಣ ಚಿತ್ರ)

FUNDAMENTAL METHOD

ಬಯಲಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಾಡುವ ಸಿಂಹಿಣಿ (ಜಲವರ್ಣ ಚಿತ್ರ)

ಹೆಬ್ಬಾವನ್ನು ಕೆಣಕುವ ಹೆಣ್ಣು ಸಿಂಹ (ಜಲವರ್ಣ ಚಿತ್ರ)

ಬೇಟೆಗಾಗಿ ಹೊಂಚು ಹಾಕುತ್ತಿರುವ ಸಿಂಹಿಣಿ (ಜಲವರ್ಣ ಚಿತ್ರ)

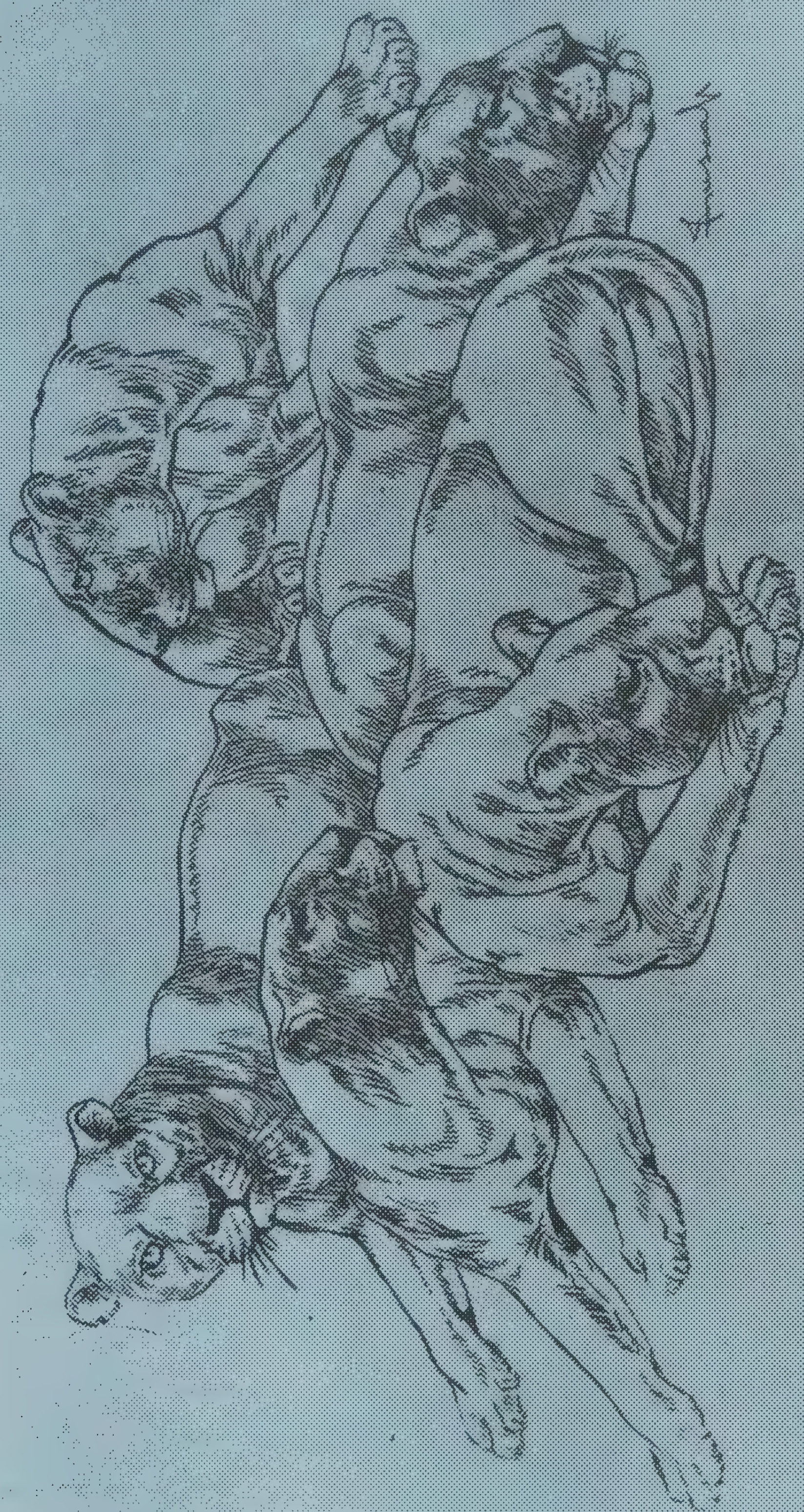

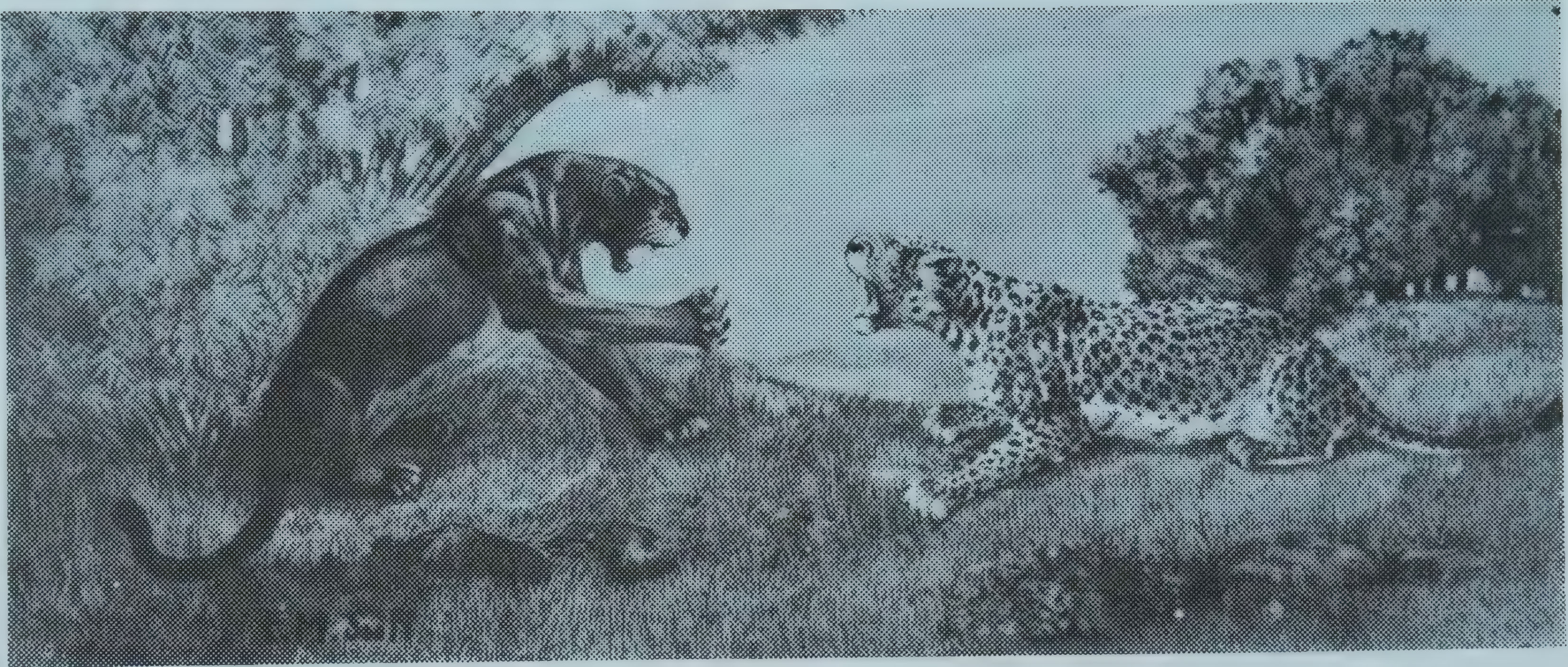
ಬಿಳಿ ಕರಡಿಗಳು (ತೈಲವರ್ಣ ಚಿತ್ರ)

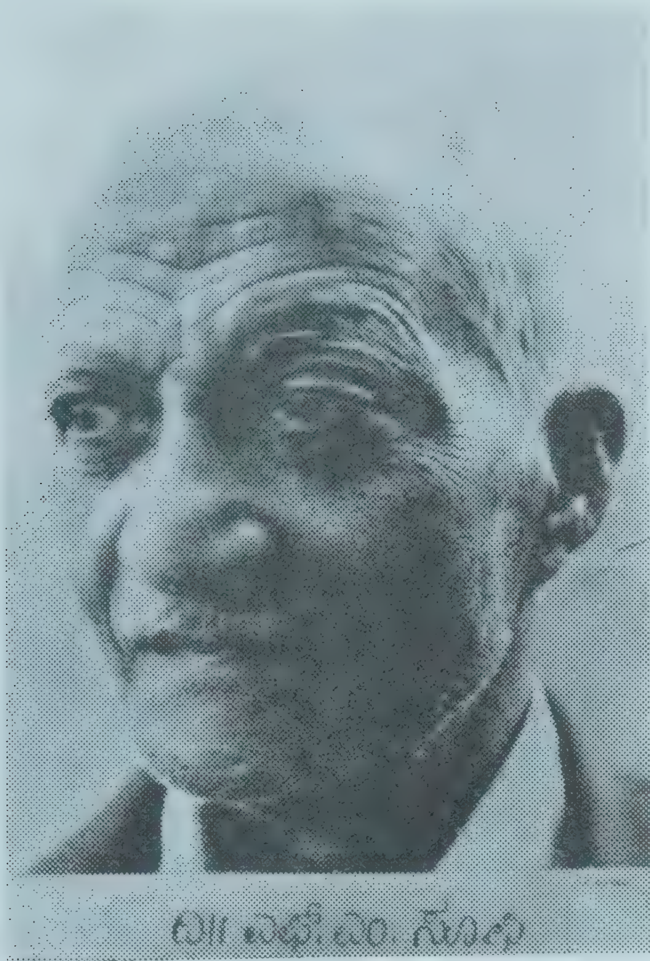

ಕಾದಾಟದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವ ಸಿಂಹಿಣಿ ಮತ್ತು ಚಿರತೆ (ತೈಲವರ್ಣ ಚಿತ್ರ)

ಸಂಗಡಿಗರೊಂದಿಗೆ ಎಫ್.ಎಂ. ಸೂಫಿ

Mohammed Soophie

Mr. Fakhir Mohammed Soophie was a perfect artist depicting animals and birds. He was popularly known as F.M. Soophie in the field of art. 'We live if shiva bestows' was the way he lived. He was beautifully painting from morning to evening the blossoming sceneries of the Goddess of nature, self concieved pictures and the forest dwelling creatures studied by him. He was in the habit of picturising all the varieties of animals and birds of Mysore zoo which he considered as the abode. He studied them as a prudent art student for several years. This provided brilliance to his art.

He evinced primary interest in painting by his parents. They were his maiden teachers of art. The father Fazal Ali was a copier in the court and the mother Ajathabi had great interest and love for art. Hence, they motivated his interest in painting in the childhood. Later M.A. Azeez, artist of Mysore palace, who opened the art school in Kabul, stood as the cause of encouragement.

He joined the Mysore Chamarajendra Technical Instiute (C.T.I.) in 1929 and pursued the studies. Three luminaries namely Late K. Keshavaiah, the renowned Portraitist, Late S.G. Tankasale, the Perfectionist in landscape art and Late Venugopala Naidu, an another

renowned artist were his teachers. He was the most beloved student. He was appraised as the successful artist by enhancing his abilities in the form, nature and composite art especially in drawing. He came out of the school sucessfully with distinction.

The other prominent friends who studied with Soophie at that time and could be remembered include the famous landscape artist Late N. Hanumaiah, Portrait expert B.H. Ramachandra, Late Abdul Azeez (Son of Late M.A. Azeez) and the much acclaimed inlay artist Late Meer Shoukath Ali, Late M.A. Krishnaswamy, Keshavamurthy and Late Narayan, the artist of the Coffee Board and others.

He didn't join any employment whatsoever for two years after coming out of the School of Arts. He had the intention of obtaining higher training in art. But the domestic difficulties pented up and scattered it. He was visiting the Mysore zoo where he found tranquility. He studied in detail every animal habitating there. He toiled day and night for two years to imbibe the vivacious movements and modes of life of animals and birds.

Later his intention of proceeding to Bombay for obtaining higher education in art revived. The aged parents lacked energy to work further; the life became critical and found no ways of relief. Fortunately Soophie secured scholarship from the Government of Mysore. He was given rupees thirty five per month, the sumptuous sum of the time, to pursue his study in the J.J. School of Arts, Bombay. But he found that the amount was meagre to lead day to day life in Bombay.

He was blessed by his parents. He reached Bombay city with courage and confidence and joined the J.J. School of Arts. He decided not to seek a pie from the parents who themselves were in distress. He had

the self-confidence of earning elsewhere at leisure. He sought a part time appointment in the British India Press. The officer of the press acquainted with him very soon due to his expertise in drawing and came forward to help. There was no day found when Soophie had extreme dearth of money as long as he stayed in Bombay. He never forgot to send the money home out of his earning. The aged parents were heartfully blessing his welfare.

He was associated with the individuals in good position in Society during the tenure of his study in Bombay. Never he went out of track in life. He had no other habits except consuming tea. He minded his work and spent time in the study of art. Associating with evil minds was beyond his personality. Incessant learning of art was the only motto he possessed. Hence, it was possible by him to secure the first prize in the fourth year of study i.e., in the School of Arts.

His proficiency in art drew the attention of J.D. Jaraltin, the Director of the Institute and Professor Bhosle, the art teacher. Later he could also secure the Scholarship from the J.J. School of Arts. It was how Soophie, a Kannadiga student of art, earned honour and affection of the people.

Later Meer Shoukath Ali of Mandi Mohalla in Mysore was one among those friends studying art with him. Ali was a renowned inlay artist for which he won the national award. Another friend of him was Late Mukhri who made a debut as a popular comedian of the Hindi Screen, while recollecting the nostalogic rememberances of the pleasant time spent with these two friends, used to say, 'the two stars glittered and vanished'.

He was paying frequent visits to the famous studio of Sardar Singh in Bombay leisurly without wasting

time. There too he acquired the higher technical knowledge of art.

He used to be deeply engrossed in his own imaginative world with tranquility whenever he was spending the time near the seashore or while sitting in the corner of a mosque. In 1939, on behalf of the J.J. School of Arts, he travelled with his friends to Ajantha and Ellora, the Centres of art. He comprehended that the mural paintings of the caves and sculptures were in no way inferior to any such art seen in the overseas. He reproduced many of the pictures without wasting fraction of a second and were exhibited in Bombay. They brought high esteem and splendour by many lovers of art. All the paintings were disposed of at high prices and brought immeasurable happiness.

His favourite place in Bombay was the Jumma Masjid. He was visiting the place everyday without fail. He reproduced the beauty of the sacred mosque both in drawing and water painting with dexterity. As a result many people of the place were acquainted with him. He gifted away the paintings to the officer who heartfully admired them. Soophie used to tell me often, 'I find tranquility and great solace in the Jumma Masjid amidst the perplexed and disturbed life in Bombay'.

Soophie returned to Mysore after uninterruptedly and restlessly learning pictography and obtaining Diploma in Arts from the J.J. School of Arts. Later he was appointed in 1942 as the art teacher in Chamarajendra Technical Institute in Mysore where he studied earlier. This easily caused his students to draw the landscape portraits and composite paintings. His methodology in teaching, sincerity, discipline and generosity were much liked by his students. Due to his adequate knowledge, inherent interest and industriousness in the creatures of the forest he taught the picturisation of lion, tiger,

leopard, bear, camel, deer, elephant, peacock, ape, snake and varieties of birds. This immensly encouraged the craftsmen of the inlay work in Mandi Mohalla.

Late Sri. Ramaswamy was the chief of the Chamarajendra School of Art at that time. It was his matter of pride to encourage the art. Late Y. Subramanyaraju and Late S. Nanjundaswamy were the teachers of the Art Division and later Late M. Veerappa joined as the art teacher. It is interesting to note that all three were the students of J.J. School of Arts, Bombay. Artist Late N.G. Pavanji was the Deputy Chief of the Art Wing of the School.

Later Sri. Rajashekaraiah and Sri. M.J. Shudhodhana had also rendered their service to it.

The beacon lamp kindled by the stalwarts in the field of art like sculptor Late Basavaiah, ivory sculptor Late Venkappa and Panchaloha sculptor Late N.V. Chinnacharya, Late Narasimhacharya, Late Ashirvadham, Late Lathif, Late Nanjundaiah and others could not be forgotten. Master Soophie was spreading the fragrance of art found occult among them.

Many students of art played recognizable role in learning Pictography in Soophie's Class. As a result they rendered their services in many Organisations and Industrial fields also. The role played by Soophie was no less in this aspect.

His galaxy of students was large. Many who brought laurels to him were popular in the various fields. They included Punchittaya, Late G.S. Shenoy, Late Govindappa, Mariswamy, Kuppachar, M.V. Shivanna, Late H.N. Pathak, Subbanachar, Venkatesh, Vittal Bhandari, M.B. Basavaraju, Saroja Gurunath, Lalitha Thippeswamy, Fakrunnisa, Kamal, Ankaiah, Aktar Begum, Puttaraju, Basavaraja, Basavaiah, Sunderraj, Shambhu, M.E. Guru, P.R.T. and the wife of B.G. Mo-

hammed forming an unending list.

Soophie's colleagues and pupils were getting encouragement in art frequently when he was the art teacher in the Chamarajendra Technical Institute. They were entrusted with the decorative task of the Dasara Exhibition at Mysore.

I still remember the Cottage Industries Exhibition held in the old building of the Dasara Exhibition (now it belongs to Government Medical College, Mysore) organised by the then Maharaja Government. Six senior artists of the time and their students joined together to design and exhibit the large sized portraits of oil painting equal to that of cinema banners. The colours and the woven fabric materials utilized were completely indegenous. Even the content of the designs had nativity and portrayed with natural fervour. We the art students were gifted with the opportunity of observing their design, skill and coloration from the begining till the completion. Soophie also composed two to three pictures. Among them the one with a beautiful girl engaged in knitting has remained unerased in my mind. Hundreds of spectators had seen it. Similarly the pictures composed by the senior artists, namely, Subramanyaraju, Y. Nagaraju, M. Veerappa, S. Nanjundaswamy and S.R. Iyengar too have enthralled the minds of people. These were not the ones composed slovenly for the sake of money. Instead they formed the examples which rose aloft the glory of art. All the artists who composed these were the products of the J.J. School of Arts, Bombay. They attained perfection in the Western style of art.

It was a matter of pride that Rajaji, the then Governor General of India, inaugurated the exhibition of these works. Further their exhibition held in Kalakshetra, Madras brought due admiration to the Kannada art-

ists. The quantum of learning by the art students gained from it was immense.This provided the opportunity to comprehend the techniques and innate qualities af art by Soophie and his friends. Further it helped in bridging and generating the gratifying relationship between the teacher and the student.

Soophie was biased towards education. He was immensly encouraging the diligent students to pursue their study. He was paying due importance for learning than earning.

The light and shade effect was prominently seen while depicting the portraits and avoided medium shade. However the replica of the personalities was obviously visible.

Soophie's usage of colours was highly skillful so that it was arduous to distinguish between water and oil paintings. It seemed that he acquired the skillful influence of composition techniques of colour painting from his elder artist Late Mohammed Azeez. He mastered the skill of specially imbibing and reflecting the elevations and depressions of the different parts of body through the natural colours. As a result of it the pictures appeared prominent in their natural morphology. All these qualities of painting were visibly made out in the works of Azeez. Hence, Late Azeez was considered as Soophie's indirect guru.

One could observe the diversity in mixing of colours and painting by Soophie. It was not possible to utter with certainity as to the exactness of the colour. However the required method of colours could approximately be made out on its completion. We were surprised as students by it.

Furthermore the perspective study of the art too was of utmost importance to the students. Master Soophie attained enough proficiency in this connec-

tion. He was making the students well understood the subject in depth as it formed the text of their study. He was frequently telling the students that its practice was mandatory for geopainting.

He was mentioning in the class room that the lines were important in the natural portrayal of forest animals in colours. There used to be clarity, swistness and subtility equally in his line drawings. He was demonstrating the entire qualities found in the animals and birds with only a few lines. It was obvious in his paintings that he studied them with acuty. He observed the variations in the different organs of the body denoting the posture and stiffened tail while picturising a tiger or leopard hauling an another poor creature.

Many had seen Soophie with proximity and others spent days together when he was the art teacher in Chamarajendra Technical Institute. He had friendly relationship with a few of them. We could obtain the real picture of Soophie when approached Janab Mohammed Ghouse Sahib, now in his 72 years of age, is one among them living with us. He became an intimate friend of Soophie though he was a pupil. He is a retired school teacher residing in Chamarajanagar.

Mohammed Ghouse was the first person to see Soophie in 1941 in Chamarajendra School ofArts. He was the student of Teachers Training School in Mysore. He was amazed to see two mural paintings of Soophie in the Woodlands Talkies. Hence, he went in search of him. Soophie was residing in a house situated in the Patteghar Street of Mandi Mohalla. He was married and had two children of five and six years of age. Soophie lived in a room of the Umar Kayyam mosque situated in the Benki Nawaab street even though he had his own house. His appartment was a vent kept always open for the students of art. He provided the

students of elementary school with basic teaching especially in drawing. He was training them with the composition of outlines and oil paintings. He had the intense desire for teaching. It is no wrong if mentioned that there was no other person in those days who was versatile in the paintings of animals and birds in Mysore State. He was taking his students to the zoo on holidays. He was teaching them the method of composing with open heartedness.

Soophie was not overambitious. Even a tint of ego was conspicuously absent. He was child-like in thoughts and never assumed himself as a great artist nor showman. He was very cordial in mingling with his students and presumed that their glory was his. Mohammed stayed in Soophie's room for three years with the intention of learning drawing. It is said that Ghouse and Soophie were frequently visiting the inlay workshop of Shoukath Ali. These two doyens in the field of art were seen totally engrossed in their delightful friendship and humerous conversation.

Two more teachers namely Abdul Kareem Khan and Abdul Rakheem along with Soophie arrived at Mysore from Chamarajanagar for tutelage. They were introduced to Soophie by Ghouse. They stayed in Soophie's room for long two years to learn drawing. Soophie was to pay the rent of the room whereas the students were its dwellers. The brotherhood prevailed among them and the sense of teacher-student relationshiip vanished. Soophie should always be found together with them whenever they went for walking at free time. He only was clearing their hotel charges and never allowed them to pay. They were bringing to Soophie fresh butter and coconut whenever they were coming from their place to Mysore. But Soophie used to clear the cost of the articles immediately. Surpris-

ingly half of the articles brought was shared by them. Soophie was respecting them high even though the latter were younger than him. He was telling them high even though the latter were younger than him. He was telling the students that the room belonged to them whenever they claimed as theirs. They were travelling between Chamarajanagar and Mysore once a week. He was enquiring if any one of them was found missing. Often he had borne their train fares whenever required.

The students invited Soophie to visit Chamarajanagar. Soophie was fond of journey by train. He fulfilled their desire by travelling to the place twice or thrice. He was feeling elated whenever the students whom he taught drawing for examinations obtained distinction.

Mohammed Ghouse remembers and describes with vividness even today the elephant ride he had with Soophie and his students in the Mysore Zoo. He also recalls to memory the same occasion when Soophie described two tigers were fighting ferociously for flesh and how the guard sentinel tried to face the tiger and how the tiger sucked the blood.

He was providing his students the opportunity to enhance their knowledge in art by demonstrating to them the portraits of artists, the constumes of Kings and their artistry in the Jaganmohana Palace. Besides Soophie was also taking his students to look at the illumination, the colourful fountains at night and the boating in Krishnarajasagar. One can see even now such an art of nature in water colour designed with skill and adorned in the Chamarajendra Technical Institute. This alone stands as an evidence of his profund achievement in nature art. It has inspired the students to compose it. It is true that this painting activated me in my

nature paintings.

Soophie had also the habit of seeing the movies. He never missed to see any good movie in Hindi. His was not a harsh voice but pleasant, melodious and poignent to ears.

Once Soophie had the intention of viewing the sceneric beauty of Biligiri Rangana Hills, but the bus in which he travelled met with an accident. Since then he gave up the idea of bus journey and decided to resort to train journey only.

He was a devotee of God rendering prayers five times a day. He had also interest in wrestling and football games.

An incidence had taken place before he retired from the service in the Chamarajendra Art School (1971). Soophie was griefstriken on hearing the news through a student of B.G. Mohammed School of Arts, Mangalore that Mohammed's wife was dead. Immediately he summoned Mohammed to Mysore. Mohammed recollects the simple marriage held with his student Akthar Begum following the consent of her grandfather. He also remembers even to this day with gratitude the great virtues of Soophie who stabilized his life in turmoil.

The etiquette Soophie followed with his colleagues and the method adopted in teaching art to them were model in nature were convincing. He was astonishing us in the classroom by the way of picturising the animals and birds spontaneously with delicate imaginative skill.

It was in 1943 when I was the student of Late S.Nanjundaswamy that Soophie was conducting the classes adjacent to our classroom. Many of his line drawings left an indelible impression in our memory. He attained an uniform perfection in both the water and

colour painting media. Many writers appeared in the field of literature in those days. T.P. Kailasam was one among them. Nanjundaswamy was having discussion on Kailasam's writings and attracting the personalities due to his erudition in Sanskrit. It lingers in my memory the generous admiration expressed by Kailasam on looking at the pictures of the animals and birds, especially at the pair of white peacocks by Soophie. The serving of coffee (two-by-three) to them in between the mutual admiration and conversation was the only part of my duty performed. Nanjundaswamy had high respect for Soophie even though he was addressing him singularly. Soophie was not perturbed nor taken away but remained calm and quiet. 'Yes, Swamy' was his reply. He regarded Nanjundaswamy as his elder brother and praised his works. 'our Swamy has excelled the sculptor Venkappa in ivory art and has skill in the art of picturisation' exclaimed Soophie. One could observe the wholeheartedness and magnanimity in his conversation with the colleagues.

Soophie had a clear mind with hearty smile. His was a large family with children and grand-children and comprised of four daughters and three sons. His son Noor Ahmed studied the art for five years in the Chamarajendra Art School. His daughter Salimunnisa obtained D.T.C. and is an art teacher and another daughter is a University graduate too.

Soophie was put to severe hardships after his retirement from the Chamarajendra Technical Institute owing to the loan drawn for the celebration of the marriage of his daughters. His elder son Noor Ahmed left for Dubai for earning. He sought the job of an artist in an engineering company and earned sumptuously. He stayed in Dubai for 12 years. He came to Mysore inbetween and got married. He was sending money to

his parents. But Soophie couldn't clear the debts. A situation of loosing his house cropped up and it was mortgaged. Later he lived in a small rental house in Mandi Mohalla and opened independently a private National Art School. He was dwelling in the ground floor of the house; the classes were conducted in its upstairs. He had difficult situation to lead the family and further even to clear the house rent. Somehow the art school found its way creeping.

Late G.S. Shenoy had come to Mysore from Udupi in 1976. Both of us went to Soophie's Art School and found that it was inadequately equipped in a dusky enviornment. Observing this Shenoy arranged for one or two tube lights and brightened it. Soophie was greatly moved by the magnanimous gesture of his student and blessed him wholeheartedly.

Soophie never hurted the feelings of anybody. I remember an incidence. His living place and classroom were almost the same and somehow managed to obtain permission to stay for two years inspite of the repeated pressures by the owner of the house to vacate it. Later he vacated it exactly at the end of the permission time taken. He pasted a slip on the front door of the house stating, 'You, Long live'. These lines deeply moved the owner of the house who shed tears. Soophie Sahib had the inimitable quality of moving the feelings of any person. It seems appropriate to cite an example of an intractable quality of forbearance.

It was an unforgettable occasion to quote when Soophie and we, the artists of Kannada Nadu, went to Delhi in 1985. A function was organized to felicitate many artists by All India Fine Arts Society, Delhi. There were about twenty artists who included Soophie, Madhugiri Ramu, Guru, Ramanarasaiah, Kalappa, Sali, Ragothama Putti, Vishnudas Ramdas, M.A. Chetti,

myself and others. The central minister Ramnivas Mirda was to honour us followed by a dinner.

Guru, Ramu, Soophie and myself stayed in the Youth Hostel. The places of tourist value we visited include Red Fort, Chandini Chowk, Connaught Place, Karolbagh, Kutub Minar and Agra and the bazaars wandered and the food taken were reverberating in memory.

The memorable pleasant moments and occasions spent with Soophie ever recur. The advice, moral lessons, anecdotes and proverbs emanating during conversation appeared to be unique and expressed by a seer. His jokes, witty chats, conduct and humility were idealistic.

We four were put up in a room. One of the artist-friends abused him in a state of spree. But Soophie without becoming indignant even a little told laughingly, 'poor fellow!' and retired to bed. The same idler awakened us along with Soophie on the next morning and offered hot tea and had forgotten the previous night's tumultuousness. The way Soophie conducted himself modestly with the unpalatable incidence indicated his extreme degree of tolerance.

He scribed an interesting instance on 16-1-1985 when an artist told him angrily, 'Soophie, you will be sent to the abode of God', he calmly replied, 'I only laugh at the words of a lunatic but I have been pained. We should accept whatever Shiva blesses us and whatever its outcome'. It seemed unrelishing when a desperated artist spoke hurriedly at Soophie on getting a honorarium of rupees five hundred was sanctioned by the government. Soophie expressed love and affection even towards such people. These two instances were enough to denote his calm and peaceful attitude.

He was actively participating in many organisations and institutions. He was with me for ten years as a member of the Art Division of the Dasara exhibition and guided me throughout. I had not seen him anytime with the feeling of 'senior' or 'junior'. He possessed the rare quality of admiring the good. He was not envious at the progress of others. He always used to advise and warn me, 'one should lend deaf ears to antipublicity and never to be moved by praise or denounciation. God is pleased with whatever the artist does. Our life is short.' He was not totally devoid of foes. One or two people were jealous of him. He was outspoken and never hurted others. He was affectionate and cordial in expression. The government and academy recognised him late. But he was not annoyed nor remained mistrustful. He had overcome everything with calmness. It is unimaginable to think of the distance erased between our residences situated in Ramavilas road and Mandimohalla. I was feeling at loss if I couldn't meet him and had a sip of tea with him. Our harmonious relationship was well blended together as between the brothers.

He rarely toured during his retired life. Once he toured in the coastal region along with his students of Art School in Mysore. He had an invitation by his friend B.G. Mohammed to visit Mangalore through Dharmasthala. Mohammed arranged the felicitation to him on behalf of B.J.M. Art School on this occassion. Soophie was honoured in Udupi by Late G.N. Shenoy of Shringar Art Gallery under the chairmanship of Mrs. Manorama Madhwaraj. At this time Mohammed and his wife made their art teacher to stay for several days in their house in Mangalore. The time spent by him in Mangalore was unforgettable. He was sleeping on the pavement of the house. He was keeping with him the

canvas and the colour brushes while sleeping at night. The picture of fish was found to be ready in the next morning. Soophie's friendly couple were astonished to see it. Soophie was not used to sit quiet nor spend time in gossiping. He was inspiring the students of B.J.M. Arts School by composing the pictures.

He was going for morning walk everyday with Mohammed as long as he stayed with him. He was rendering namaz after freshening himself. Later he used to share little food that too with his friends. He was drawing the sketches as occured to his mind with pen or pencil. Looking at the sky with silence and talking less became his habit. He never forgot to perform prayers five times a day. He was silent and at times murmering 'darodh' hymn for five minutes before taking lunch thinking that it would help to digest the food properly. He had acquainted 'darodh' from his ancestors.

He was active at work and neat in his food habits and was completing any work on stipulated time.

Once B.G. Mohammed and his wife intended to show their teacher coming from maidan region, the beauty of sea in the coastal part of Mangalore. All were to reach the seashore of Bengere by crossing the river Netravati in a boat. Soophie was frightened by the tilting movement of the boat. Mohammed and his wife, elder son Ali and the students of the Arts School were with him. Soophie master was saying, 'let us enjoy looking at the beauty of the sea and its torments and turbulations but donot let life by drowning into it.' He was looked after as an elderly person or grandfather like by the Mohammed family. 'Soophie is my guru. I can't forget his help in getting married to the artist Mohammed and leading happy life', says Akthar Begum. The couple remembered the fact that many students

in Mangalore continued their education by becoming the students of Soophie. The couple were the important persons who were deeply engrossed in Soophie's art. Soophie's artistic style was derived from the western study. The pictures designed with in the frame work of the western style were seen in Soophie also. They exhibited many facets of Composition. He captured the personalities in the backdrop of landscape and the birds in amalgamated colours. Many of his water and colour paintings brought him fame. Among them Gypsy Cooker, The Rest, On the Alert, The Blue Peacock, The Jungle Girl with the light and shade effect, atmospheric environment and pellucid shadow of the sky stand as testimony to Soophie's acumen in colour designing. But it is very sad to note that all have been sold and hence untracable. But only their photos are available. Late G.S. Shenoy captured them in his camera. The majority of such pictures were collected and published in my article, 'F.M. Soophie : The Artist Depicting Amenity And Vivacity of Animals and Birds' in 'Udaya Vani' on 19-12-1976. I had seen those pictures and briefly reviewed. I intend to give a brief note of them here.

The Gypsy Cooker : A beggar woman is seen cooking her food after desparately roaming from place to place. There is an exposition of dense and widespread gloominess around her. The light emanating from the oven exposes the dimness over the sadden face. It is intriguing to note the worn and torn clothes, broken pots and potteries and fragments of baked rice in their natural colours. The varied and split colours of fire are nature borne. Such a piece of art strongly attracted an art lover from the central province. Further one can observe the environment in which Soophie was brought up.

The Alert : It is a water painting showing terror but filled with elegance. The sunrays are seen penetrating through the crevices of the thick and dark forest and falling on the standstill water. The extreme fearness evoked and expressed with the creative and the natural colours in the leopard eager to quench its thirst is artistic. The indelible reflection of the Panther in the still water is natural in its disposition. This exquisite painting has decorated the wall of the residence of a wealthy man in Hyderabad.

The Rest : A pair of white peacocks is seen in relief following fastening their feathers. The peacocks looking at each other romantically is well illustrated. The beauty of the different parts of the body is symbolic of love. The credible background of the garden with full-blown tres, tandrils and meadow is seen in its natural beauty. Soophie exhibits the art of daring enterprise in revealing the horizon. Any lover of art is enthralled by the creative peacocks and enslaved in the beauty of nature. Soophie has shown his artistic elegance in an another painting in which a lambani girl is seen standing staid aside a peacock under the shelter of a tree. One can observe the delicate skill of Soophie in sketching her facial expression with complexion and costumes appropriately to the situation. The sunrays seeping through the trunks, branches and leaves of the gigantic tree have further exalted her beauty.

The other painting of Soophie which have drawn the attention include 'Nagna Sundari' (The Naked Beauty), 'Vana Rani' (The Queen of Forest) and 'Prema Drishti' (The Love Sight), etc.

The Naked Beauty : It is seen as an erotic and half

naked woman masking her face and eagerly awaiting the arrival of her lover in the bedroom. The light passing through the window has further intensified her inherent beauty. The imaginative exposition by Soophie, the exotic artist, is revealed without any inhibition. It is comprehensive to note the innateness incorporated in the brush.

The Queen Forest : It reveals the natural appearance of a woman sitting on a rock infront of a hut stretching her legs and fondling the leopards cuffed with the chains below. The vexed panthers are seen thrusting ahead by breaking the chains. Her well composed and designed body arms and legs adorned with jewels and ornaments over the forehead and the hide of the leopard signifying the symbol of moral union marks the woman sitting in a half naked pose. Besides the stature and colour of the creature with vitality are praiseworthy.

The Love Sight : It shows the splendidness of a male peacock devoting and concentrating its amorous attention towards its female partner standing in front fastening its feathers. The natural view of the landscape enriched with light and shade of the environment is surprising in its beauty. One can scan and grasp the brillance of colours emerging in the water paintings of Soophie. It is an evidence of Soophie's skill in picturising the loveliness of animals and birds. Further it seems that the above specimens are enough to assess his artistic excellence.

The Vidyavardhaka Trust of Vanivilas extension in Mysore provided an opportunity to two famous artists to draw a portrait. Soophie and Nanjundaswamy together had drawn an oil portrait of Goddess

Sarswathi. Soophie designed the credible beautiful environment with his intellectual skill of the brush befitting to the deity by swamy and was installed in the wall of the corridor of the Trust. Both the artists have excelled their artistic skill. It is not unusual to find one artist rarely admiring the other. But here is an exception and surprising to find where both of them are in exultation on completing the work. Their companionship was very cordial and delightful. The portraiture of Saraswathi stands as an evidence to it.

The Leopard in the Forest : It is a serene picture consisting of a leopard quenching its thirst in a pond in the forest. This small piece of art of oil painting (10" X 5") is with me. The stem of a tree moulded into a wrapper and used as canvas can be seen. The leopard is looking down kneeling to drink water by protruding its tongue. The tethered grey whiskers are obviously visible. The ripples evoked by the act of touching of the tongue and the rows of plants and trees at the bank of the tank are shown well. The dim play of light and shade and golden-green hue of the pinnate leaves have rendered the environment calm but equally dreadful. The cheetah is devoid of any fear and the very look of the colour of the body of the animal is self explanatory. Soophie's artistic skill is easily madeout even in this small piece of art.

Seven colour paintings of Soophie are found in the Jaganmohana Palace of Mysore. There are three oil paintings in the first floor and four water paintings in the ground verandah exhibited. All these paintings belong to the forest creatures except 'The Gypsy Cooker'. Soophie was the one who virtually realized the beauty of these. It was because he was capable of representing the hunting of animals with an equivalent beauty of

the nature. The hunting of peacock by Panther, The Lion waiting for its food, The Gypsied lioness, The sleeping Lion, The Bears and The Lioness disturbing the python and other animals have been represented with moderate colour. They are equally powerful.

The Hunting of Leopard - Peacock : This picture shows a terrific sequence of a leopard clasping a peacock to devour it. Soophie has exhibited his skill of colour combination. The densly grown lofty trees and a wide field at a distance in the background of the leopard are clearly seen due to the skill of Soophie in colour composition. The animal is identified as leopard immediately due to its fallen neck, stiffened ears and extended tail and the grey hairs around the lower abdomen. The peacock has fastened its feathers as an effect of the pressure by the forelegs of the leopard. The leopard's concentration of the eyes is on the peacock. Its grey whishkers appear prominent. The blue sky seen through the clefts and fissures of the trees amidst tranquility and fear are elegantly picturised.

The Bears : It shows three white bears living in the cold zone of the Himalayan mountains near the bank of a river. They are seen in different postures and gestures - A bear getting out of water comfortably and another striving hard to reach the bank of the river where as the remaining one standing on a rock in between them. The light and shade effect makes a stupendous impact on the viewers by the brilliant brush employed by Soophie in satiety. His artistic perfection is noticably visible. He has unleashed the lashing movements of water and the bears standing prominent in the backdrop of the moving silver clouds. Their white hairs are shown in natural contours. This piece of art is a proof

of mastery gained by Soophie over the medium of oil painting.

The Lioness Vexing The Snake : It is a horrid scene with the reaction of an uncoiled python irritated and frightened by a roaring lion and lying on an elevated location. The winked and angry looking eyes, boistrously opened mouth revealing the forked and biting teeth and protruding tongue of the lioness and the python with its drawn out tongue in anger are well shown. The golden brown spots on the surface of the body of the python are very clearly pointed out. The background of the forest with a rivulet marks the scene. This specimen of art substantiates the proof of powerful skill of Soophie in bringing light the hunting sequences of the animals in their natural phenomenon.

The Lion In Search of Food : A lion is seen sitting on a rock plotting to hunt for its food. It is a serious sequence with the animal looking down and stretching its forelimbs for hunting. Its opened eyes and sensitive ears with the mouth shut is seen observing carefully the movements of animals.

The big rock, grown up plants and trees and the sky are shown in the varied mixture of colours. The row of hills and the pervading branches of plants and trees through them with the hunting lioness in calmness are very nicely drawn.

The Sleeping Lioness : It resembles the previously described specimen. It is vividly picturised with the attractive exposition though the animal is seen sitting in the plain lawn.

I have given Soophie's two paintings of the forest animals to the folklore museum of Kuvempu Insti-

tute of Kannada Studies of Mysore University. The painting of a lion catching hold of a deer published in the 'Sudha' magazine, the fighting bears are noteworthy. The picture of a leopard fighting against a bison is seen in the house of a prominent person in Mysore. In addition to it the art lovers can see hundreds of paintings decorating the walls of many houses inside and outside Karnataka.

Summing up it can be said that Soophie also possessed the heroic heart and many paintings of hunting forest animals. Soophie has rightly expressed his mastery over beauty in his art admixed with fear in all its aspects.

Soophie expressed his greater sincerity in the art of animals. He also attained the glory of perfection as an artist. He was aspiring for modernity in art. He was not much inclined to believe the superstitions and age old rituals. he had faith in the physical form of existance in nature. He was eagerly credulous of joys and sorrows, truth and beauty and incidents in life. He was longing to picturise such sequences.

His paintings have brought a profound honour to Kannada Nadu. They are enshrined with skillful picturisation due to their artistic clarity, heartfulness and perfection. His artistic pieces have obtained the prizes many times in the Dasara exhibition. Further they have been immediately sold out as an evidence of his artistic acumen. Government have purchased a few. The Karnataka Lalitha Kala Academy has collected some of his works in addition to arranging the exhibitions. The Jaganmohan Palace has purchased and exhibited the works. Soophie has donated two art pieces to the folklore museum gallery of Manasagangothri. Many of his paintings are seen collected and preserved by his admirers.

Soophie had thrown the golden light radiating in the art field of Karnataka. He rejuvinated its modernity. He didn't swindle money in the name of art. He underwent the torments of poverty. He didn't relinquish art for the sake of money but pursued it. He didn't heed to the pseudoprestige due to contrived commendation. The peaceful appearing Soophie determined to lead a contentful life with his meagre salary. He didn't shirk from the values of life even though he was povertysticken. He was saint-like in his moral pathway. He had the inherent quality of transforming enmity into amity. He was humble with a smiling face and led a simple life with out any ostentatious attitude. 'It is rare to find such a good and virtuous friend and art teacher', exclaimed Late Y. Subramanyaraju and agreed by all.

Veteran artist Shudhodhana who worked with Soophie mentioned as follows (14-12-1977): 'I met him when I joined C.T.I. in 1931. After I was admitted to the third year when Soophie was in the fourth year. Late N. Hanumaiah and Abdul Ajeez (s/o Late Ajeez Mohammed) the mysore Palace artist who was good at animal painting were there. After some time he went to Kabul as the Principal of Kabul School of Arts. By seeing his works, Soophie got interested in painting animals. So he used to visit Mysore Zoo later and practiced sketching wild animals and many paintings.

After his fine arts course in C.T.I. he joined J.J. School of Arts of Bombay with Late Shoukath Ali who became a master craftsman in inlay work. Soophie joined C.T.I. as an art instructor. His colleagues were Y.S. Raju, S. Nanjundaswamy and Rajashekaraiah.

During my period as vice principal (Arts) I observed Soophie as a dedicated teacher. He used to treat his students as his friends and was well known by his simple living and good native. He was loved by one

and all.

Late Rumale Channabasavaiah, another elder artist, knowning Soophie at proximity mentioned in a letter to me as follows: 'I received the letter from Soophie Sahib. I am trying to find a proper place for his paintings. The prices prescribed are very less. I try to sell them at fair prices. I feel that I have rendered my part of service if he gets more money. Actually he should be granted the honorarium by the Government. You also please try from the other end'. He made me active at it. I felt that I was prompted to fulfil the same.

Professor V.N. Solapurkar, the retired dean of Chamarajendra Visual Arts and the admirer of Soophie stated,' I remember that Soophie, S.N. Swamy, P.R. Thippeswamy and Guru as the prominent persons who were visiting my office when I assumed the post as the first dean of Cava in Mysore'.

Soophie was extremely affectionate. He expressed the admiration for the works of the new school of arts. He was fond of me as we both were the students of J.J. College of Arts, Bombay.

He was visiting the School frequently and had shown the pencil drawings of animals and birds. We tried to bring out in the bookform. But it didn't materilise. I feel that it would have been a remarkable contribution to the field of art if it was published.

Soophie's drawings of birds and animals due to an extensive study were an achievement of high order. It was a rare event in the field of art in India. Soophie was submissive by nature. Hence it appeared that he restrained his work. He was not aware of his potentialities in art. He didn't pursue the people who could encourage him. Hence it is a matter of dream that the future generation of students will get his stupendous pencil-line drawings. It will be a very good contribution

to those who intend to study birds and animals, if published.

Sculptor Siddalingaiah was the other individual closely known to Soophie. Both of them worked in the same School of Arts. They moved together everyday and shared joys and sorrows. Often Soophie consoled and inspired siddalingaiah to ward off his hardships. Hence the sculptor expressed his gratitude, 'I am fortunate to possess the humble person like Soophie in my life'.

I required a few linedrawings of Soophie to bring to light his book. I approached Soophie's children and the people close to them several times. But it was a futile attempt. Then I contacted one of Soophie's intimate friend telephonically saying, 'I am Thippeswamy, Soophie's student'. He replied, 'incidentally, I was also the friend of Soophie. I have heard Soophie mentioning your name but had not seen. I only negotiated the marriage of his son. He was a godly man. Such people wouldn't be born again in the world. I have a workshop in the gujari. There was a friend of Soophie by name S.N. Swamy. He was drawing the portraits. He had deep appreciation for Soophie and his works. Such people were rarely found. It was because of this only I arranged the bride for his son's marriage.'

Asmat Sahib was the relative of Soophie. I tried to collect Soophie's drawings and photos from the relatives. But it was not helpful. I was painful to know the disinterest shown by the children who didn't evince concern for their father's triumphant honour. At last Noor Ahmed, the elder son of Soophie, cooperated and fulfilled my desire by allowing to take the photographs of a few line drawings. The cooperation extended by S. Thippeswamy is admirable in this regard.

I was involved in the work of 'Manjusha museum

in Dharmasthala in those days. Incidentally I visited Mysore on some work. In the evening of 4 June 1988, one of my friends near the office of a press told, 'Soophie is not in a position to survive'. Immediately I and M.E. Guru rushed to the private hospital. Soophie was seen sitting on a cot. We were happy to see him active. I introduced Soophie to Dr. M.V. Govindappa to look after him well mentioning that he was my guru and a great artist of Karnataka.

When I was in Dharmasthala i.e., on 15 June 1988, I received a telephonic message from my artist friend Rajashekara Kadamba that Soophie was no more. It shocked me. I remember Soophie's words, 'I will come to Dharmasthala and picturise a few landscape paintings and submit to revered Sri. Veerendra Hegde'. But Soophie couldn't come to Dharmasthala and his last aspirations remained unfulfilled. It was all fate.

My relation and intimacy with Soophie has remained permanent till now even after his death by sharing the deep inbred feeling of joys and sorrows with his wife and children through the letters.

Soophie, the precious artist of Kannadanadu departed from us on 13-6-1988 at the age of 72 years after leading a modest life. The innumerable specimens of art by Soophie are still available with us. There is no other artist found in this land excelling Soophie in this direction. If an artist of this calibre is born on earth, Soophie's soul in turn will rest in peace.

THE PATH OF LIFE OF F.M. SOOPHIE

01.	Birth	:	1916
02.	Full Name	:	Fakhir Mohammed Soophie
03.	Education	:	Metric
04.	Training in art	:	G.D. Art, Chamarajendra School of Arts
05.	Secured a monthly Scholarship of Rs. 500/- from the Government of Mysore to study in the J.J. School of Arts, Bombay.		
06.	1936	:	Joined J.J. School of Arts, Bombay
07.	1939	:	Voyage of Art (Kala Yathre) to Ajantha and Ellora
08.	1942	:	Married
09.	Father of Two sons and Four daughters		
10.	1942	:	Joined Chamarajendra School of Arts as an art teacher
11.	1971	:	Retired

12. Awards : 1982 : Karnataka Lalithakala Academy, Government of Karnataka : Rs. 500/- of honorarium won prizes in the Art division of the Mysore DasaraExhibition many times.

13. Publications on Soophie :
"Kalopasakaru" (1962)
(An article on Soophie)
"Udayavani"
"Mysore Pathrike "